

**DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**

ORTAÖĞRETİM

*“Kırk Şair Kırk Şiir”
Etkinlikleri*

Ankara-2019

Danışman

Nazif YILMAZ

Yayın Koordinatörü

Mehmet Nezir GÜL

Yayına Hazırlayanlar

Osman Nuri BAYRAK

Ahmet POLAT

Lokman AK

Hasan ÖZARSLAN

Kadir SÖNGÜT

Mustafa YILDIZ

Tasarım

Hanife KOYUTÜRK

Kapak Tasarım

Faize KOPAN

TAKDİM

Temel Eğitim ve Ortaöğretim Kurumlarında öğrenim gören öğrencilerimize bilimsel, sosyal, kültürel, sportif, sanatsal ve mesleki beceriler kazandırmayı amaçlayan Genel Müdürlüğümüz, bu alanlarda çeşitli etkinlikler gerçekleştirmektedir. Bu çalışmalar sonucunda öğrencilerimizin edindiği kazanımlar ve bunların sosyal, kültürel hayattaki yansımaları bizleri gelecek açısından umutlandırmakta ve çalışma azmimizi arttırmaktadır. Bizler de bu çalışmalara bir yenisini daha ekleyerek yolumuza devam etmekteyiz:

“Kırk Şair- Kırk Şiir”

Geçmişten günümüze edebiyatımızda en çok kullanılan edebî tür olan şiirin okunması, yorumlanması ve ezberlenmesi öğrencilerimizin duygu ve düşünce dünyalarının gelişip zenginleşmesine çok büyük katkı sağlamaktadır.

Şiir aracılığı ile anadilinin en güzel örneklerini tanıyan öğrencilerimizde öncelikle anadil bilinci ve sevgisi gelişir. Küçük yaşlarda şiirle tanışan öğrencilerimizin zaman içerisinde edebî eserlere ilgisi artar, okuma ve yazma yetenekleri gelişir. Ayrıca, şair ve yazarlarımızı tanıyıp okudukça öğrencilerimizde edebî zevk oluşur. Bu da onların sezgi ve hayal gücünü genişletir.

Yapılan şiir ezberleme çalışmaları, tıpkı hafızlık çalışmalarında olduğu gibi hafıza ve dikkati güçlendirir. Ezberlenen şiirlerin topluluk karşısında okunması öğrencilerimizin özgüvenini artırır. Okuma sırasında yapılan doğru vurgu ve tonlama, kelimelerin düzgün telaffuz edilmesi de diksiyonun gelişmesini sağlar.

Üstat Necip Fazıl Kısakürek’in,

“Anladım işi, sanat Allah’ı aramakmış

Marifet bu, gerisi yalnız çelik çomakmış.”

dizelerinde ifadesini bulan bir şuurla hazırladığımız “Kırk Şair-Kırk Şiir Etkinliği” kapsamında okuyup ezberledikleri şiirlerin öğrencilerimizin millî, manevî, ahlaki, kültürel ve insani değerler kazanmalarına vesile olmasını temenni eder; etkinliğin planlama, hazırlama ve uygulama aşamalarında emeği geçen bütün çalışma arkadaşlarıma teşekkür ederim.

Nazif Yılmaz

Din Öğretimi Genel Müdürü

İÇİNDEKİLER

İmam Hatiplim	8
Yalvar Güzel Allah'a	9
Yağmur	10
Fetih Marşı	14
Türkiyem	16
Sana, Bana, Ülkemin İnsanlarına Dair.....	18
Âdem Tabiatlı Melek Sıfatlı	21
Etme	22
Hüzün Şiiri	24
Kur'an'ı Yaşadıkça	26
Bir Yolcuya	28
Nat-ı Şerif	32
Kara Toprak	34
Acı	36
Bülbül	39
Mescid-i Aksa'yı Gördüm Düşümde.....	41
Sakarya Türküsü	42
Bu Vatan Kimin?	44
Hikmet	45
Otuz Beş Yaş Şiiri	46
Dinle Oğul	48
Buyruğun Tut Rahmanın	50
Hamd ü Sena	54
Sen	55

Merdiven	56
Devasa Kaygılar	57
Müstakim Ol	58
Akıncı	59
Sürgün Ülkeden Başkentler Başkentine	60
Gönül Hun Oldu Şevkinden	66
Bir Kez Gönül Yıktın İse	68
Gazel	69
Meydanlar	70
Mektebim “İmam Hatip”	74
Dua	75
Ben Sana Mecburum	76
Türküler Dolusu	78
Su Kasidesi	80
Mataramda Tuzlu Su	84
Atiyi Karanlık Görerek Azmi Bırakmak	86
Zindandan Mehmet’e Mektup	88
Davet	91
Anneler Ve Kudüsler	92
Monna Rosa Aşk ve Çileler	94
40 Bent	97
Şiir Üzerine Birkaç Söz	111
Kaynakça	112

Şiir, kelimelerle güzel şekiller kurmak sanatıdır, başka bir şey değildir. Ama kelime nedir? Annedir, dosttur, hasrettir, hayaldir, yani bir manası, bir çağrışıımı, bir gölgesi, hatta bir rengi ve tadı olan nesnedir. Kelime, insanoğlundan haber verir, insanoğlunu işlemek her sanatkârın boynunun borcudur. İnsanoğlu, dünyanın en zengin madenidir. Kelime dedik ama kelime boş bir kalıp değil ki... Şairin hisleri, fikirleri, hayalleri, dünya görüşü, felsefesi, şahsiyeti, her şeyi şiirde belli olur. Şu var ki kelimeleri tanımak, sevmek, okşamasını bilmek lâzım. Hangi kelime hangi kelimeyle yan yana geldiğinde nasıl bir ışık peyda olur? Bunu bilmek lâzım.

Cahit Sıtkı Tarancı

Orhan Seyfi ORHON

Mehmet Akif İNAN

Necip Fazıl KISAKÜREK

Attila İLHAN

Bestami

Cahit ZARİFOĞLU
Nurullah GENÇ
Aşık Veyse

Erdem BAYAZIT

Faruk Nafiz ÇAMLİBEL

Yunus Emre

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Süleyman Arif EMRE

Nazım HİKMET

Ali Ulvi KURUCU

ORTAÖĞRETİM

9

Yaman DEDE

İbrahim TENİCİ

M. Asım KÖKALP
Ziya GÖKALP

Arif AY

Ali Ulvi ELÖVE

Fuzuli

Bedri Rahmi EYÜPOĞLU

M. Yaşar KANDEMİR

Yahya Kemal BEYAT

Ferman KOCAMAN

Sıtkı TARANCI

"Kırk Şair Kırk Şiir"

Yavuz Bülent BAKİLER

Vahap AKBAŞ

Alim YILMAZ

Mevlana

Fazıl SÖNMEZDOĞAN

Adil TURAN

Mustafa Ruhi ŞİRİN

Mehmet Emin YURDAKUL

Necmettin Halil ONAN

Abdürrahim KARAKOÇ

İMAM HATİPLİM

*Dikenler arasında nâdide çiçek gibi
Etrafa burcu burcu kokar İmam Hatiplim.
Sıcak, susuz çöllerde, billur içecek gibi
Kavrulan yüreklere akar İmam Hatiplim.*

*En gizemli renklerin; al, yeşil, moru onda
Pırıl pırıl bir çehre Allah'ın nuru onda.
Hasret altın çağına, tarih şuuru onda
Geleceğe ümitle bakar İmam Hatiplim.*

...

*İlim, irfandan yana; aşk dolu, sevgi dolu
O, kurtuluş köprüsü; o bir saadet yolu.
O, bir Asya kıtası; o büyük Anadolu
Öz "mâder"ine sahip çıkar İmam Hatiplim.*

*Sabırla ufuklarda bekler kutlu yarını
Karşılama namzet, zafer "şahsüvar"ını.
Nâdanların ördüğü cehâlet duvarını
Bilgi, iman gücüyle yıkar İmam Hatiplim.*

*Cemiyetin yüz akı, zarâfet timsalidir
Köklü gelişmişliğin en mücerret hâlidir.
Asrın fethatlığında, Yusuf'un emsalidir
Yaraşır sana ancak, vakar İmam Hatiplim.*

Ahmet Süreyya Durna

YALVAR GÜZEL ALLAH'A

Uyan gözün aç durma yalvar güzel Allah'a
Yolundan izin ayırma yalvar güzel Allah'a

Her geceyi kaim ol her gündüzü saim ol
Hem zikir ile daim ol yalvar güzel Allah'a

Bir gün bu gözün görmez hem kulağın işitmez
Bu fırsat ele girmez yalvar güzel Allah'a

Sağlığı ganimet bil her saati nimet bil
Gizlice ibadet kıl yalvar güzel Allah'a

Ömrünü hiçe sayma kendini oda yakma
Her şam u seher yatma yalvar güzel Allah'a

Hey nice yatırsun dur olma bu safadan dür
Bahr-ı keremi boldur yalvar güzel Allah'a

Her vakt-i seherde bir lütfu gelir Allah'ın
Ol vakt uyanır kalbin yalvar güzel Allah'a

Allah'ın adın yadet, can ile dili şâd et
Bülbül gibi feryat et yalvar güzel Allah'a

Gel imdi Niyaziyle Allah'a niyaz eyle
Hacatı dıraz eyle yalvar güzel Allah'a

Niyazi Mısri

YAĞMUR

Vareden'in adıyla insanlığa inen Nur
Bir gece yansıyınca kente Sibir dağından
Toprağı kirlerinden arındırır bir Yağmur
Kutlu bir zaferdir bu ehabil dudağından
Rahmet vadilerinden boşanır ab-ı hayat
En müstesna doğuşa hamiledir kainat

Yıllardır boz bulanık suları yudumladım
Bir pelikan hüznüyle yürüdüm kumsalları
Yağmur, seni bekleyen bir taş da ben olsaydım

Hasretin alev alev içime bir an düştü
Değişt i hayel köşküm, gözümde viran düştü
Sonsuzluk çiçeklerle donandı yüreğimde
Yağmalanmış ruhuma yeni bir devran düştü

Yağmur, gülşenimize sensiz, baldıran düştü
Düşmanlık içimizde; dostluklar yaban düştü
Yenilgi,ilmek ilmek düğümlendi tarihe
Her sayfaya talihsiz binlerce kurban düştü

Melekler sağnak sağnak gülümser maveradan
Gümüş ibrik taşıyan zümrüt gagalı kuşlar
Mutluluk nağmeleri ıştırırler Hiradan
Bir devrim korkusuyla halkalanır yokuşlar
Bir bebeğin secdeye uzanırken elleri
Paramparça, ateşler sahinin hayalleri

*Keşke bir gölge kadar yakınında dursaydım
O mücella çehreni izleseydim ebedi
Sana sırlısklam bir bakış da ben olsaydım*

*Sensizlik depremiyle hancı düştü; han düştü
Mazluma sürgün evi; zalime cihan düştü
Sana meftun ve hayran, sana ram olanlara
Bir bela tüneline ağır imtihan düştü*

*Firakınla kavrulur çölde kum taneleri
Ahuların içinde sevdan akkor gibidir
Erdemin, bereketin doldurur haneleri
Sensiz hayat toprağın sırtında ur gibidir
Şemsiyesi altında yürürsün bulutların
Sensiz, yükü zehirdir en güzel imbatların*

*Devlerin esrarını aynalara sorsaydım
Çözülürdü zihnimde buzlanmış düşünceler
Okşadığın bir parça kumaş da ben olsaydım*

*Sensiz, tutunduğumuz dallardan yılan düştü
İlkin karardı yollar, sonra heyelan düştü
Güvenilen dağlara kar yağdı birer birer
Sensizlik diyarından püsküllü yalan düştü*

Yağmur, duysam içimin göklerinden sesini
Yağarsın; taşlar bile yemyeşil filizlenir
Yıldırımlar parçalar çirkefin gövdesini
Sel gider ve zulmetin çöplüğü temizlenir
Yağmur, bir gün kurtulup çağın kundaklarından
Alsam, ölümsüzlüğü billur dudaklarından
Madeni arzuların ardında seyre daldım
Küflü bir manzaranın çürüyen güllerini
Senin için görülen bir düş de ben olsaydım

Sensiz, ufuklarıma yalancı bir tan düştü
Sensiz kıtalar boyu uzayan vatan düştü
Bir kölelik ruhuna mahkum olunca gönül
Yüzyıllardır dorukta bekleyen sultan düştü

Islaklığı sanadır ahımın, efganımın
İçimde hicranınla tutuşuyor nağmeler
Sendendir eskimeyen cevheri efkarımın
Nazarın ok misali karanlıkları deler
Bu değirmen seninle dönüyor; ahenk senin
Renkleri birbirinden ayıran mihenk senin

Bir hüznün ülkesine gömülüp kaldı adım
Kapınıyor yüzüme aralanan kapılar
Sana hicret eden bir Kureyş de ben olsaydım

Yağmur, sayrılığıma seninle derman düştü
Beynimin merkezine ölümsüz ferman düştü
Silindi hayalimden bütün efsunu ömrün
Bir dönüm noktasında aklıma Rahman düştü

Nefsinle yeniden çizilecek desenler
Çehreler yepyeni bir değişim geçirecek
Aydınlığa nurunla kavuşacak mahzenler
Anneler çocuklara hep seni içirecek
Yağmur, seninle biter susuzluğu evrenin
Sana mü'mindir sema; sana muhtaçtır zemin

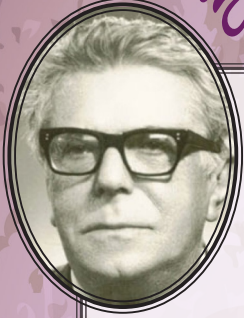
Damar damar seninle, hep seninle dolsaydım
Batılı yıkmak için kuşandığın kılıcın
Kabzasında bir dirhem gümüş de ben olsaydım

Kardeşler arasına heyhat, su-i zan düştü
Zedelendi sağduyu; körleşen iz'an düştü
Şarkısıyla yaşadık yıllar yılı baharın
İnsanlık bahçemize sensizlik hazan düştü

Yağmur, seni bekleyen bir taş da ben olsaydım
Çölde seni özleyen bir kuş da ben olsaydım
Dokunduğun küçük bir nakış da ben olsaydım
Sana sırılsıklam bir bakış da ben olsaydım
Uğrunda koparılan bir baş da ben olsaydım
Bahira'dan süzülen bir yaş da ben olsaydım
Okşadığın bir parça kumaş da ben olsaydım
Senin için görülen bir düş de ben olsaydım
Yeryüzünde seni bir görmüş de ben olsaydım
Senin visalinle bir gülmüş de ben olsaydım
Sana hicret eden bir Kureyş de ben olsaydım
Damar damar seninle, hep seninle dolsaydım
Batılı yıkmak için kuşandığın kılıcın
Kabzasında bir dirhem gümüş de ben olsaydım

Nurullah Genç

FETİH MARŞI

*Yelkenler biçilecek, yelkenler dikilecek;
Dağlardan çektiriler, kalyonlar çekilecek;
Kerpetenlerle surun dişleri sökülecek!*

*Yürü; hâlâ ne diye oyunda, oynastasın?
Fâtih'in İstanbul'u fethettiği yaştasın!*

*Sen de geçebilirsin yârdan, anadan, serden
Senin de destanını okuyalım ezberden
Haberin yok gibidir taşıdığın değerden*

*Elde sensin, dilde sen; gönüldesin, baştasın
Fâtih'in İstanbul'u fethettiği yaştasın!*

*Yüzüne çarpmak gerek zamânenin fendin!
Göster: kabaran sular nasıl yıkar bendin!
Küçük görme, hor görme, delikanlım kendin!*

*Şu kırık âbideyi yükseltecek taştasın;
Fâtih'in İstanbul'u fethettiği yaştasın*

*Bu kitaplar Fâtih'tir, Selim'dir, Süleyman'dır;
Şu mihrab Sinânüddin, şu minâre Sinân'dır;
Haydi, artık uyuyan destanını uyandır!*

*Bilmem, neden gündelik işlerle telâştasın
Kızım, sen de Fâtihler doğuracak yaştasın!*

*Delikanlım! işaret aldığın gün atandan!
Yürüyeceksin! Millet yürüyecek arkandan!
Sana selâm getirdim Ulubathı Hasan'dan!*

*Sen ki burçlara bayrak olacak kumaştasın;
Fâtih'in İstanbul'u fethettiği yaştasın!*

*Bırak, bozuk saatler yalan yanlış işlesin!
Çelebiler çekilip haremelerde kışlasın!
Yürü aslanım, fetih hazırlığı başlasın*

*Yürü, hâlâ ne diye kendinle savaştasın?
Fâtih'in İstanbul'u fethettiği yaştasın!*

Arif Nihat Asya

TÜRKİYEM

Vurulmuşum toprağına taşına,
Yerde gezen, gökte uçan kuşuna.
Baharına, yazına, kara kışına
Vurulmuşum.

Eli kalem, eli kazma, eli kürek tutan,
Yüzü toprak kokan,
Sınırlarında omuz omuza yatan
İnsanlarına...

Benim iyi yürekli kardeşlerim
Hep senin dostlarındır,
Benim çiğdem kokulu memleketim.

Ekin biçtim tarlalarında demet demet,
Kaval çaldım, koyun güttüm yaylalarında;
Tuza bandım ekmeğimi.

Kolumu yastık yaptım düzünde, bayırında.
Kesemde bereket, gönlümde servetim,
Dizimde kuvvet, torbamda katık;
Damarlarımda dolaşan memleketim.

Gözlerin ne güzel deniz mavisi,
Ormanların urban olmuş yeşil yeşil;
Uzanır kolların nehirler boyu,
Sıcak kucağında saadetim.
Benim çiğdem kokulu memleketim.

Nice türküler yakıldı senin için;
Destanlar yazıldı, bayrak bayrak,
Davullar vuruldu, dize geldi zeybeklerin.
Kapında nöbet tuttu yıllar yılı.
Gençliğim, heyecanım, gayretim.
Gözümde nur içimde sevgi,
Elimde saz, dilimde türkü memleketim.

Türkiye, doğduğum,
Türkiye, doyduğum;
Türkiye, konduğum yurt!
Sevgim, inancım, özlemim!
Beşiğimi salladın, sendedir mezarım,
Sen, gönlümde yatan memleketim.

Adil Turan

SANA, BANA, ÜLKEMİN İNSANLARINA DAİR

Telgrafın tellerini kurşunlamalı”

Öyle değildi bu türkü bilirim

Bir de içime

-Her istasyonda duran sonra tekrar yürüyen-

Bir posta katarı gibi simsiyah dumanlar dökerek

Bazan gelmesi beklenen bazan ansızın çıkagelen

Haberler bilirim mektuplar bilirim.

Gamdan dağlar kurmalıyım

Kayaları kelimeler olan

Kırk ikinci saymalıyım

Kırk gün hüznün boşaltan omuzlarıma saçlarıma

Saçlarının akışını anar anmaz omuzlarından

Baştan ayağa ıslanmalıyım

Gam dağlarına çıkıp naralar atmalıyım.

Nice akşamlar bilirim ki

Karanlığını

Bir millet hastanesinde

Dokuz kişilik kadınlar koğuşu koridorunda

Başını kalorifer borularına gömmüş

Beyaz giysilerinden uykular dökülen tabiplerden

Haber sormaya korkan

Genç kızların yüreğinden almıştır.

Bir de baharlar bilirim

Apartman odalarında büyüyen çocukların bilmediği

bilemeyeceği

Anadolu bozkırlarında

İstanbul’dan çıkıp Diyarbekir’e doğru

Tekerleri yamalı asfaltları bir ağustos susuzluğu ile içen
Cesur otobüs pencerelerinden
Bilinçsiz bir baş kayması ile görülen
Evrensel kadınların iki büklüm çapa yaptıkları tarla
kenarlarında
Çıplak ayakları yumuşak topraklara batmış ırgat
çocuklarının
Bir ellerinde bayat bir ekmeği kemirirken
Diğer ellerinde sarkan yemyeşil bir soğanla gelen.

Yazlar bilirim memleketime özgü
Yiğit köy delikanlılarının
İncir çekirdeği meselelerle birbirlerini kurşunladıkları
Birinin ölü dudaklarından sızan kan daha kurumadan
Üstüne cehennem güneşlerde göğermiş mor sinekler
konup kalkan
Diğeri kan ter içinde yayla yollarında
Mavzerinin demirini alnına dayamış
Yüreği susuzluktan bunalan
İçinden mahpushane çeşmeleri akan
Ansızın parlayan keklikleri jandarma baskını sanıp
Apansız silahına davranan

Nice delikanlıların figüranlık yaptığı
Yazlar bilirim memleketime özgü
Güzler bilirim ülkeme dair
Karşılıksız kalmış bir sevdâ gibi gelir
Kalakalmış bir kıyıda melûl ve تنها
Kalbim gibi
Kaybolmuş daracık ceplerinde elleri
Titreyen kenar mahalle çocukları
Bir sıcak somun için, yalın kat bir don için
Dökülürler bulvarlara yapraklar gibi.

İsyân şiirleri bilirim sonra
Kelimeler ki tank gibi geçer adamın yüreğinden
Harfler harp düzeni almıştır mısralarında
Kimi bir vurguncuyu gece rüyasında yakalamıştır
Kimi bir soygun sofrasında ışıklı sofralarda
Hırsızın gırtlığına tıkanmıştır.

Müslüman yürekler bilirim daha
Kızdı mı cehennem kesilir sevdi mi cennet
Eller bilirim haşin hoyrat mert
Alınlar görmüşüm ki vatanımın coğrafyasıdır
Her kırılgı sorulacak bir hesabı
Her çizgisi tarihten bir yapırağı anlatır.

Bütün bunların üstüne
Hepsinin üstüne sevda sözleri söylemeliyim
Vatanım milletim tüm insanlar kardeşlerim
Sonra sen gelmelisin dilimin ucuna adın gelmeli
Adın kurtuluştur ama söylememeliyim
Can kuşum, umudum, canım sevgilim.

Erdem Bayazıt

(Bu şiir uygun bir düzenleme ile kısaltılarak ezberlenebilir.)

ÂDEM TABİATLI MELEK SIFATLI

Âdem tabiatlı melek sıfatlı
Şah olursan sana gıda bulunur
Her kim güler yüzlü ve dili tatlı
Olsa anda lütf-ı Huda bulunur

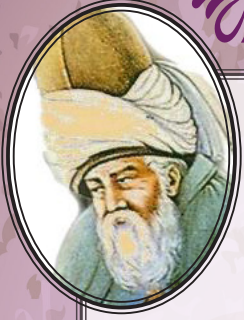
Pehlivanlık edüp nefsin yıkarsan
İmânın nurundan şem'in yakarsan
Musa gibi Tur-ı aşka çıkarsan
Sana gökten inen nida bulunur

“Kaalı bela” ikrarını güdersen
Anda olan borcu bunda ödersen
İsmail-veş canın teslim edersen
Sana gökten inen gıda bulunur

İkrar kapısında taşrada durdun
Seyranî sen andan ne haber duydun
Denizde mermer taş içinde kurdun
Ağzında yeşil ot gıda bulunur

Aşık Seyrani

ETME

*Duydum ki yolculuğa niyet ediyormuşsun, etme
Başka bir sevgiliyi seviyormuşsun, sevme*

*Sen dünyada garipsin, gurbeti ne yapacaksın
Hangi yüreği yaralıya meylediyorsun, etme*

*Kendini bizden çalma, yabancılara gitme
Başkalarına gizli gizli bakıyorsun, bakma*

*Ey ay yüzlü, senin için altüst oluyor felek
Bizi yıkıp altüst ediyorsun, etme*

*Niye söz veriyorsun, niye yemin ediyorsun
Yemin ve işveyi sen siper ediyorsun, etme*

*Hani verdiğin söz, hani ettiğin yemin
Sözünü ahdini çiğniyorsun, çiğneme*

*Makamın varlık ve yokluk üstüdür senin
Varlık ülkesinden geçip gidiyorsun, gitme*

*Cehennemle cennet senin emir kulundur
Bize cenneti cehennem ediyorsun, etme*

Senin şeker yurdunda zehirden güvendeyiz
O zehri şekere yoldaş ediyorsun, etme

Canım ateş dolu bir ocak gibi, sana kafi gelmedi
Ayrılıktan yüzümü sapsarı ettin, etme

Yüz çevirirsen üzüntüden kararır ay
Ayı korkutmaya kast ediyorsun, etme

Sen surat asınca bizim dudağımız kuruyor
Gözümü neden gözyaşıyla ıslatıyorsun, ıslatma

Âşıkları dizginlemeye takatin yok madem
Öyleyse niçin aklı şaşkına çeviriyorsun, çevirme

Sen hastaya helva vermiyorsun perhiz yüzünden
Sen hastanı daha beter ediyorsun, etme

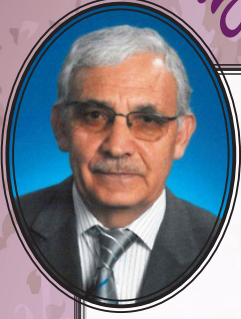
Haram yiyici gözüm senin güzelliğinin hırsızdır
Canım, göz hırsızına ceza veriyorsun, verme

Arkadaş eğer başını konuşma vakti değil
Aşkın başsızlığında neden [söze] başlıyorsun, başlama

Mevlana

Çeviren: Prof. Dr. Hicabi KIRLANGIÇ

HÜZÜN ŞİİRİ

Çöl çöl olmuş kalbimiz bir hal olmuş bize
Şam nerede bu akşam bir hal olmuş bize

Yağmalanmış kalbimin ülkesi Kudüs
Filistin ve Endülüs bir hal olmuş bize

Buhara nerede ey baharı unutmuş kalbim
Şam nerede bu akşam bir hal olmuş bize

Sürülmüş sahipleri canım İstanbul'un
Tükenmiş gurbetlerde bir hal olmuş bize

Kurumuş ta içerden İstanbul çeşmeleri
Kalmamış bir damla su bir hal olmuş bize

Bizlere sunulmuş gerçi şarabı kevser
Nerededir içenleri bir hal olmuş bize

Sen niçin susmaktasın ey şiiri şairin
Bu zulüm boğmuş bizi bir hal olmuş bize

Önümüzde uçuşan sayfaları tarihin
Savrulmuş dört bir yana bir hal olmuş bize

Geride paramparça bir şiir coğrafyası
Yıkılmış viran olmuş bir hal olmuş bize

Çıkamaz olmuş nerededir kahraman dergilerin
Kahraman sayfaları bir hal olmuş bize

Öpsek yeridir hüznölü gözlerinden
Narin minarelerin bir hal olmuş bize

Kan gölleri içinde şimdi Filistin gülleri
Kapanmış Kudüs yolları bir hal olmuş bize

Derin uykular tutmuş bizi ey
Dağlar gürleyin bir hal olmuş bize

Ey bizi bekleyip bekleyip hüznölenen çağ
Bir hal olmuş bize bir hal olmuş bize

Osman Sarı

KUR'AN'I YAŞADIKÇA

*Bir insan ki; yenilmez, ne kalem, ne tüfekte;
Ne saray sofraları, ne kuru bir ekmekle.
Bir insan ki; dünyada, korkusuz bir yürekle,
Allah'a vekil olur, Kur'an'ı yaşadıkça...*

*Bir inanç ki; sarsılmaz, ne tayfun, ne tufanla;
Güçlenir sabır denen, en zorlu imtihanla.
Bir inanç ki; beslenir, her nefeste imanla,
Sonsuzlara tâc olur, Kur'an'ı yaşadıkça...*

*Bir vicdan ki; düşmeden, nefsin tuzaklarına;
Mahşer penceresinden, bakar kul haklarına...
Bir vicdan ki; her çağda, zulmün uşaklarına,
Adâleti haykırır, Kur'an'ı yaşadıkça...*

*Bir gönül ki; dost olur, "aman" diyen düşmana;
Şefkati şükran bilir, yaratılmış her cana.
Bir gönül ki; paklanır, kin ve kibirden yana;
'Yer ile yeksân' olur, Kur'an'ı yaşadıkça....*

*Bir huzur ki; bozulmaz, şeytanî şüphelerle,
Ne tabîî afetler, ne de başka bir şerle...
Bir huzur ki; barışır, o ilâhî kaderle;
Ruhlara sükûn verir, Kur'an'ı yaşadıkça...*

*Bir edep ki; hayânın, gölgesinde barınır,
Ahlâk imbiklerinden, süzüldükçe arınır..
Bir edep ki; namusu, servetten önde tanır;
Âyetlerle yıkanır, Kur'ân'ı yaşadıkça...*

*Bir hayat ki; doyumsuz, her mevsimi bir bahar;
Her baharda bin meyve, her meyvede bin tad var.
Bir hayat ki; ölümsüz.. Çünkü aslında mezar;
Bir cennet kapısıdır, Kur'ân'ı yaşadıkça...*

*Bir sevda ki; titretir, yürekleri derinden;
Dağılır kâinata, Medine göklerinden..
Bir sevda ki; açılır, semâlar kaç yerinden,
Muhammed nûru ile Kur'ân'ı yaşadıkça...*

*Bir dünya ki; ne açlık, ne cinâyet, ne savaş,
Ne kan ağlayan mazlum, ne gözlerde damla yaş.
Bir dünya ki; ufuklar, ağarır yavaş yavaş;
Sabahlar müjdelendir, Kur'ân'ı yaşadıkça...*

Cengiz Numanoglu

BİR YOLCUYA

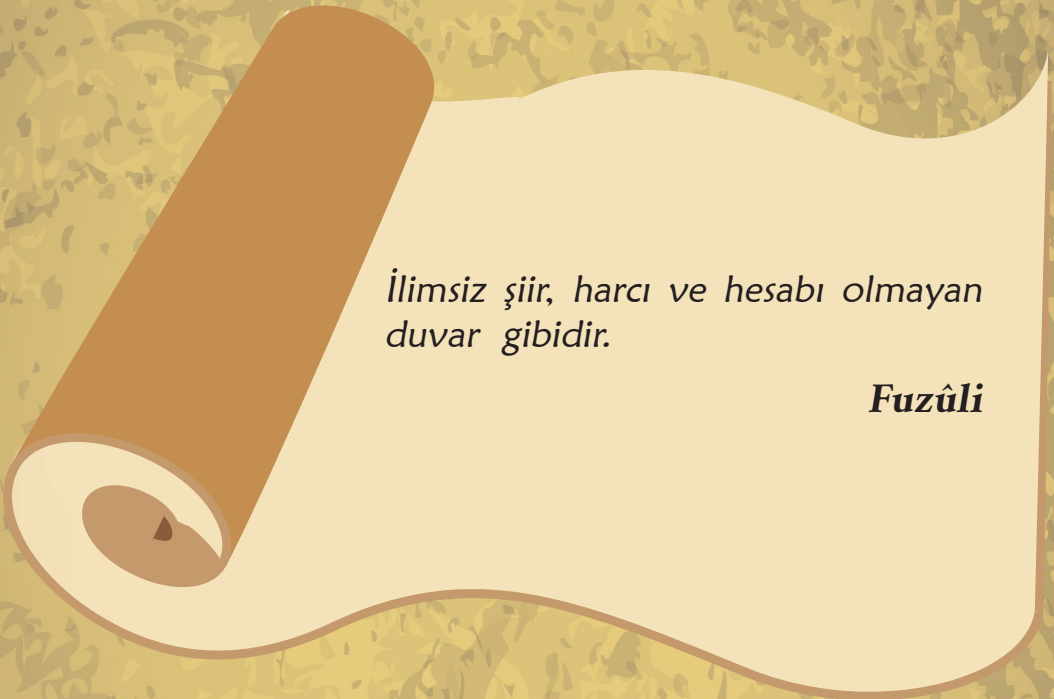
*Dur yolcu! Bilmeden gelip bastığın
Bu toprak, bir devrin battığı yerdir.
Eğil de kulak ver, bu sessiz yığın
Bir vatan kalbinin attığı yerdir.*

*Bu ıssız, gölgesiz yolun sonunda
Gördüğün bu tümsek Anadolu'nda,
İstiklal uğrunda, namus yolunda
Can veren Mehmed'in yattığı yerdir.*

*Bu tümsek, koparken büyük zelzele,
Son vatan parçası geçerken ele,
Mehmed'in düşmanı boğduğu sele
Mübarek kanını kattığı yerdir.*

*Düşün ki, haşrolan kan, kemik, etin
Yaptığı bu tümsek, amansız, çetin
Bir harbin sonunda bütün milletin
Hürriyet zevkini tattığı yerdir.*

Necmettin Halil Onan

İlimsiz şiiir, harcı ve hesabı olmayan
duvar gibidir.

Fuzûli

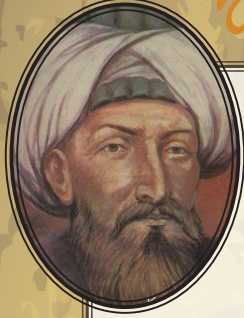
DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

ORTAÖĞRETİM 10

"Kırk Şair Kırk Şiir"

NAT-I ŞERİF

Sultân-ı rüsûl, şâh-ı mümeccedsin efendim
Bî-çârelere devlet-i sermedsin efendim
Divân-ı İlâhîde ser-âmedsin efendim
Menşûr-ı “le’amrûk”le müeyyedsin efendim

Sen Ahmed ü Mahmûd u Muhammed’sin efendim
Hakk’dan bize sultân-ı mü’eyyedsin efendim

Hutben okunur minber-i iklîm-i bekâda
Hükmün tutulur mahkeme-i rûz-i cezâda
Gül-bâng-i kudûmun çekilir Arş-ı Hudâ’da
Esmâ-i Şerîfin anılır arz u semâda

Sen Ahmed ü Mahmûd u Muhammed’sin efendim
Hakk’dan bize sultân-ı mü’eyyedsin efendim

Ol dem ki velilerle nebîler kala hayrân
Nefsî deyü dehşetle kopa cümleden efgân
Ye’s ile usâtın ola ahvâli perîşân
Destûr-ı şefâ’atle senindir yine meydan

Sen Ahmed ü Mahmûd u Muhammed’sin efendim
Hakk’dan bize sultân-ı mü’eyyedsin efendim

Bir gün ki dalıp bahr-ı gama fikrete gittim
İlden yitirip kendimi, bî-hodluğa yitdim
İsyânım anıp âkıbetimden hazer itdim
Bu matlâ'ı yâd eyledi bir seyyid işitdim

Sen Ahmed ü Mahmûd u Muhammed'sin efendim
Hakk'dan bize sultân-ı mü'eyyedsin efendim

Bî-câredir ümmetlerin isyânına bakma
Dest-i red urup, hasret ile Dûzâha kakma
Rahm eyle amân, âteş-i hicrânına yakma
Ez-cümle kulun Gâlib-i pür-cürmü bırakma

Sen Ahmed ü Mahmûd u Muhammed'sin efendim
Hakk'dan bize sultân-ı mü'eyyedsin efendim

Şeyh Galib

Od:ateş Mâsivâ:Allâh'tan başka her şey
hümum:kederler âsân:kolay teşviş:kargaşa
ivermek:acele etmek sıdk:sadakat üş:elbet
güş: dinlemek çüş:coşmak nüş:içmek

KARA TOPRAK

Dost dost diye nicesine sarıldım
Benim sâdık yârim kara topraktır
Beyhude dolandım boşa yoruldu
Benim sâdık yârim kara topraktır

Nice güzellere bağlandım kaldım
Ne bir vefa gördüm ne fayda buldum
Her türlü isteğim topraktan aldım
Benim sâdık yârim kara topraktır

Koyun verdi kuzu verdi süt verdi
Yemek verdi ekmek verdi et verdi
Kazma ile döğmeyince kıt verdi
Benim sâdık yârim kara topraktır

Âdem'den bu deme neslim getirdi
Bana türlü türlü meyva yedirdi
Her gün beni tepesinde götürdü
Benim sâdık yârim kara topraktır

Karnın yardım kazmayınan belinen
Yüzün yırttım tırnağınan elinen
Yine beni karşıladı gülünen
Benim sâdık yârim kara topraktır

İşkence yaptıkça bana gülerdi
Bunda yalan yoktur herkes de gördü
Bir çekirdek verdim dört bostan verdi
Benim sadık yârim kara topraktır

*Havaya bakarsam hava alırım
Toprağa bakarsam dua alırım
Topraktan ayrılısam nerde kalırım
Benim sâdık yârim kara topraktır*

*Dileğin varsa iste Allah'tan
Almak için uzak gitme topraktan
Cömertlik toprağa verilmiş Hak'tan
Benim sâdık yârim kara topraktır*

*Hakikat ararsan açık bir nokta
Allah kula yakın kul da Allah'a
Hakkın gizli hazinesi toprakta
Benim sâdık yârim kara topraktır*

*Bütün kusurumuzu toprak gizliyor
Merhem çalıp yaralarımı düzlüyor
Kolun açmış yollarımı gözlüyor
Benim sâdık yârim kara topraktır*

*Her kim ki olursa bu sırra mazhar
Dünyaya bırakır ölmez bir eser
Gün gelir Veysel'i bağrına basar
Benim sâdık yârim kara topraktır*

Âşık Veysel

ACI

seni de vururlar bir gün ey acı
uçuşup durduğun kanatlarından
sazın, sözün, türkülerin tükenir
ellerin koynunda kalakalırsın

şakaklarına kar yağıyor bilesin ey acı
gül açan yüzlerimizde
göğeriyo rengin senin de

biz seni
tâ eskiden tanırız
hani göğüslerimize taş olur inerdin
avuçlarımızda hira dağıydın
al atların tan yerine ayarlanmış yeelerinde
akdeniz rüzgârlarına karışan sendin

...

seni de yakarlar bir gün ey acı
bir taptuk kul gözlerinden vurursa
parmakların eğri ağaç tutmaz
çığhkların çağlar aşar duymazsın

ve ben biliyorum
örümceği, mağarayı, güvercini, asâyı

ve ibrahim'in baltasını
biliyorum

...

kim kimin yanında
kim kimin karşısında

...

seni de vururlar bir gün ey acı
filistin'de sapan taşlı çocuklar
dahn, kolun, fidelerin budanır
kuru bir kütükle kalakalırsın

...

plevne türküleri ağıtlara dönüşürken,
çeçenya'da yiğitler
inancın emeğin / ve aşk'ın
kılcal damarlarına ulanıp sustular...

ve ne bağdat'tan
ne şam'dan
ne mekke'den
ne diyarıbekir'den
ne istanbul'dan
ne buhara'dan
bunca telefon direğine rağmen kimse kimseyi
duymuyor

ey insan
ey insanlık
ayağa kalk

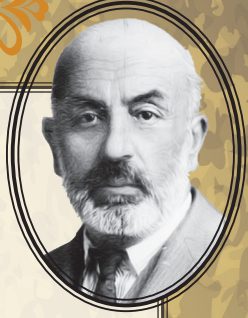
kolları ve bacakları budanmış delikanlıları
boyunları gövdelerinden ayrılmış insanları
gözleri uyur gibi kapanmış, kan pıhtıları içindeki bu
çocukları

gelişmiş laboratuvarlarınızda dikkatle inceleyin
ve bir gün
bu dünya
gül bahçesine dönecek

bunu böyle bilin; ve
unutmayın..

Ferman Karaçam

BÜLBÜL

Bütün dünyâya küskündüm, dün akşam pek bunalmıştım;
Nihayet, bir zaman kırlarda gezmiş, köyde kalmıştım.
Şehirden kaçmak isterken sular zaten kararmıştı,
Pek ıssız bir karanlık sonradan vâdiyi sarmıştı.
Işık yok, yolcu yok, ses yok, bütün hılkat kesilmiş lâl...
Bu istiğrâkı tek bir nefha olsun etmiyor ihlâl
Muhîtin hâli “insâniyyet”in timsâlidir, sandım;
Dönüp mâziye tırmandım, ne hicranlar, neler andım!

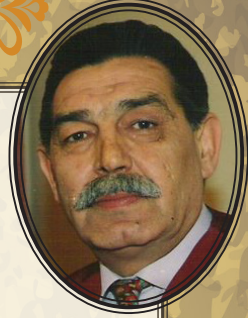
Taşarken haşrolup beynimden artık bin müselsel yâd,
Zalâmın sinesinden fışkıran memdûd bir feryâd,
O müstağrak, o durgun vecdi nâgâh öyle coşturdu
Ki vâdiden bütün, yer yer, enînler çağlayıp durdu.
Ne muhrik nağmeler, yâ Rab, ne mevcâmevc demlerdi;
Ağaçlar, taşlar ürpermişti, gûya Sûr-i Mahşerdi!

-Eşin var, âşîyanın var, baharın var ki beklerdin;
Kıyâmetler koparmak neydi, ey bülbül, nedir derdin?
O zümürd tahta kondun, bir semâvî saltanat kurdun;
Cihânın yurdu hep çiğnense, çiğnenmez senin yurdun,
Bugün bir yemyeşil vâdi, yarın bir kıpkızıl gülşen,
Gezersin, hân mânın şen, için şen, kâinatın şen.
Hazansız bir zemin isterse, şâyed rûh-i ser-bâzın,
Ufuklar, bu'd-i mutlaklar bütün mahkûm-i pervâzın.

Değil bir kayda, sığmazsın - kanadlandım mı - eb'âda;
Hayâtın en muhayyel gayedir ahrâra dünyâda,
Neden öyleyse mâtemlerle eyyâmın perîşandır?
Niçin bir damlacık göğsünde bir umman hurûşandır?
Hayır, mâtem senin hakkın değil... Mâtem benim hakkım:
Asırlar var ki, aydınlık nedir, hiç bilmez âfâkım!
Teselliden nasibim yok, hazân ağlar bahârımda;
Bugün bir hânmansız serseriyim öz diyârımda!
Ne husrandır ki: Şark'ın ben vefâsız, kansız evlâdı,
Serâpâ Garba çiğnettim de çıktım hâk-i ecdâd!
Hayâlinden geçerken şimdi, fikrim herc ü merc oldu,
SALÂHADDÎN-İ EYYÛBÎ'lerin, FATİH'lerin yurdu.
Ne zillettir ki: nâkûs inlesin beyninde OSMAN'ın;
Ezan sussun, fezâlardan silinsin yâdı Mevlâ'nın!
Ne hicrandır ki: en şevketli bir mâzi serâb olsun;
O kudretler, o satvetler harâb olsun, türâb olsun!
Çökük bir kubbe kalsın ma'bedinden YILDIRIM Hân'ın;
Şenâatlerle çiğnensin muazzam Kabri ORHAN'ın!
Ne haybettir ki: vahdet-gâhı dînin devrilip, taş taş,
Sürünsün şimdi milyonlarca me'vâsız kalan dindaş!
Yıkılmış hân mânlar yerde işkenceyle kıvransın;
Serilmiş gövdeler, binlerce, yüz binlerce doğransın!
Dolaşsın, sonra, İslâm'ın harem-gâhında nâ-mahrem...
Benim hakkım, sus ey bülbül, senin hakkın değil mâtem!

Mehmet Akif Ersoy

MESCİD-İ AKSA'YI GÖRDÜM DÜŞÜMDE

Mescid-i Aksa'yı gördüm düşümde,
Bir çocuk gibiydi ve ağlıyordu
Varıp eşğine alnımı koydum.
Sanki bir yer altı nehr çağlıyordu.

Gözlerim yollarda bekler dururum.
Nerede kardeşlerin diyordu bir ses
İlk kiblesi benim ulu Nebi'nin
Unuttu mu bunu acaba herkes?

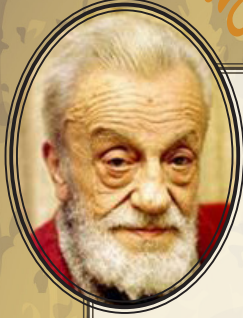
Hani o günler ki binlerce mü'min
Tek yürek halinde bana koşardı
Hemşehrim nebiler hatrı için
Cevaba erişen dualar vardı.

Şimdi kimsecikler varmaz yanıma
Mü'minden yoksunum, tek ve tenhayım.
Rüzgârlar silemez göz yaşlarımı
Çöllerde kayıp bir yetim vahayım.

Mescid-i Aksa'yı gördüm düşümde
Götür müslümana selam diyordu
Dayanamıyorum bu ayrılığa
Kucaklasın beni İslam diyordu.

Mehmet Akif İnan

SAKARYA TÜRKÜSÜ

İnsan bu, su misali, kıvrım kıvrım akar ya;
Bir yanda akan benim, öbür yanda Sakarya.
Su iner yokuşlardan, hep basamak basamak;
Benimse alın yazım, yokuşlarda susamak.
Her şey akar, su, tarih, yıldız, insan ve fikir;
Oluklar çift; birinden nur akar; birinden kir.
Akışta demetlenmiş, büyük, küçük, kâinat;
Şu çıkan buluta bak, bu inen suya inat!
Fakat Sakarya başka, yokuş mu çıkıyor ne,
Kurşundan bir yük binmiş, köpükten gövdesine;
Çathıyor, yırtınıyor yokuşu sökmek için.
Hey Sakarya, kim demiş suya vurulmaz perçin?
Rabbim isterse, sular büklüm büklüm burulur,
Sırtına Sakarya'nın, Türk tarihi vurulur.
Eyvah, eyvah, Sakarya'm, sana mı düştü bu yük?
Bu dâva hor, bu dâva öksüz, bu dâva büyük! ..

Ne ağır imtihandır, başındaki, Sakarya!
Bin bir başlı kartalı nasıl taşır kanarya?

İnsandır sanıyordum mukaddes yüke hamal.
Hamallık ki, sonunda, ne rütbe var, ne de mal,
Yalnız acı bir lokma, zehirle pişmiş aştan;
Ve ayrılık, anneden, vatandan, arkadaştan.
Şimdi dövün Sakarya, dövünmek vakti bu ân;
Kehkeşanlara kaçmış eski güneşleri an!
Hani Yunus Emre ki, kıyında geziyordu;
Hani ardına çil çil kubbeler serpen ordu?

Nerede kardeşlerin, cömert Nil, yeşil Tuna;
Giden şanlı akıncı, ne gün döner yurduna?
Mermerlerin nabzında hâlâ çarpar mı tekbir?
Bulur mu deli rüzgâr o sedayı: Allah bir!
Bütün bunlar sendedir, bu girift bilmeceler;
Sakarya, kandillere katran döktü geceler.

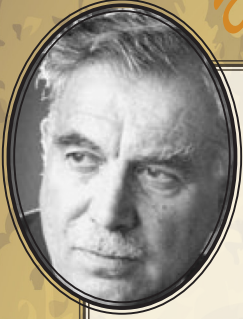
Vicdan azabına eş, kayna kayna Sakarya,
Öz yurdunda garipsin, öz vatanında parya!

İnsan üç beş damla kan, ırmak üç beş damla su;
Bir hayata çattık ki, hayata kurmuş pus.
Geldi ölümlü yalan, gitti ölümsüz gerçek;
Siz, hayat süren leşler, sizi kim diriltecek?
Kafdağını assalar, belki çeker de bir kıl!
Bu ifritten sualin, kılını çekmez akıl!
Sakarya, sâf çocuğu, mâsum Anadolu'nun,
Divanesi ikimiz kaldık Allah yolunun!
Sen ve ben, gözyaşıyla ıslanmış hamurdanız;
Rengimize baksınlar, kandan ve çamurdanız!
Akrebin kiskacında yoğurmuş bizi kader;
Aldırma, böyle gelmiş, bu dünya böyle gider!
Bana kefendir yatak, sana tabuttur havuz;
Sen kıvrıl, ben gideyim, Son Peygamber Kılavuz!

Yol onun, varlık onun, gerisi hep angarya;
Yüzüstü çok süründün, ayağa kalk, Sakarya! ..

Necip Fazıl Kısakürek

BU VATAN KİMİN?

*Bu vatan, toprağın kara bağrında
Sıradağlar gibi duranlarındır;
Bir tarih boyunca, onun uğrunda
Kendini tarihe verenlerindir...*

*Tutuşup: kül olan ocaklarından,
Şahlanıp: köpüren ırmaklarından,
Hudutlarda gaza bayraklarından,
Alnına ışıklar vuranlarındır...*

*Ardına bakmadan yollara düşen,
Şimşek olup çakan, sel olup coşan,
Huduttan hududa yol bulup koşan,
Cepheden cepheyi soranlarındır...*

*İleri atılıp sellercesine,
Göğsünden vurulup tam ercesine,
Bir gül bahçesine girercesine,
Şu kara toprağa girenlerindir...*

*Tarihin dilinden düşmez bu destan:
Nehirler gazidir, dağlar kahraman,
Her taşı bir yakut olan bu vatan,
Can verme sırrına erenlerindir...*

*Gökyay'ım ne yazsan ziyade değil,
Bu sevgi bir kuru ifade değil,
Sencileyin hasmı rüyada değil,
Topun namlusundan görenlerindir...*

Orhan Şaik Gökyay

HİKMET

*On sekiz bin âleme server olan Muhammed;
Otuz üç bin ashâba rehber olan Muhammed.*

*Çıplaklık ve açlığa kanaatlı Muhammed;
Asi, câfi ümmete şefaathı Muhammed.*

*Geceleri yatıp uyumaz, tilâvetli Muhammed;
Garip ile yetime mürüvvetli Muhammed.*

*Ebu Cehl ve Ebu Leheb'e siyasetli Muhammed;
Melâmetin sabunu, selâmetli Muhammed.*

*Namaz, oruç kılıcı, ibadetli Muhammed;
Dinmeyip tesbih söyleyici, riyazetli Muhammed*

*Duaları müstecap, icabetli Muhammed;
Kötülüğe iyilik, kerametli Muhammed.*

*Tevfik veren zâlîme, celaletli Muhammed;
Secde kılan eğilip, itaatlı Muhammed.*

*Beş vakit namaz olduğunda imametli Muhammed;
Mirâc aşır vardığında şehadetli Muhammed.*

*Arş ve Kürsü pazarı, inayetli Muhammed;
Sekiz cennet sahibi velayetli Muhammed.*

Ahmed Yesevi

OTUZ BEŞ YAŞ ŞİİRİ

Yaş otuz beş, yolun yarısı eder.
Dante gibi ortasındayız ömrün.
Delikanlı çağımızdaki cevher,
Yalvarmak, yakarmak nafile bugün,
Gözünün yaşına bakmadan gider.

Şakaklarıma kar mı yağdı ne var?
Benim mi Allah'ım bu çizgili yüz?
Ya gözler altındaki mor halkalar?
Neden böyle düşman görünürsünüz,
Yıllar yılı dost bildiğim aynalar?

Zamanla nasıl değişiyor insan!
Hangi resmime baksam ben değilim.
Nerde o günler, o şevk, o heyecan?
Bu güler yüzlü adam ben değilim;
Yalandır kaygısız olduğum yalan.

Hayal meyal şeylerden ilk aşkımız;
Hatırası bile yabancı gelir.
Hayata beraber başladığımız,
Dostlarla da yollar ayrıldı bir bir;
Gittikçe artıyor yalnızlığımız.

Gökyüzünün başka rengi de varmış!
Geç farkettim taşın sert olduğunu.
Su insanı boğar, ateş yakarmış!
Her doğan günün bir dert olduğunu,
İnsan bu yaşa gelince anlarmış.

Ayva sarı nar kırmızı sonbahar!
Her yıl biraz daha benimsediğim.
Ne dönüp duruyor havada kuşlar?
Nerden çıktı bu cenaze? Ölen kim?
Bu kaçınıcı bahçe gördüm tarumar?

Neylersin ölüm herkesin başında.
Uyudun uyanamadın olacak.
Kimbilir nerde, nasıl, kaç yaşında?
Bir namazlık saltanatın olacak,
Taht misali o musalla taşında.

Cahit Sıdkı Tarancı

DİNLE OĞUL

Varsın düşman ayaklansın oğul
Kuleleri bentleri tutsun, kudursun
Kararsın geceler, yarasalar uçsun.
Bırak oğul kopsun kıyamet
Yansın uykuda toprak
Yansın da ümmet uyansın!

Yolları zulümle sökmüş paletler, koy ver!
Göğü yırtmış küfür sesleri, ne gam oğul
Bir ses var ki hepsine yeter
Ya Allah Bismillah Allahuekber!
Dağlar bu nida önünde pamuk
Ana kuzusu aslan, taze kız muzaffer.
Dinle oğul, cennet kokulu nefesleri
Ya Allah Bismillah Allahuekber!

Anlat oğul, yedi düvele bir destan daha
Bize ölüm yok, bilsin ağalar, ölüm yok bize.
Vurulsa göğsümüz iman akar
Kesseler boynumuzdan al bayrak.
Eğilmez rükûdan gayrı, İslam'a kurşun işlemez
Şehitler ölmez oğul, ölüm yok bize!

*Ey oğul, dinle geceye yenilmeyen kaderi
Gönlü olana caddeler ısıt ısıt tabur
Bak Allah yolunda yürüyor hâlâ kefenler.
Sen gel hele oğul, bir can ver hele
Korkma; biz düşman vurdukça çoğalanlardanız.*

*Adsız firavunlara duvardır alnımız
Karanlıklar kâfirin, şafaklar bizim hakkımız
Evliya omzunda taşır bu toprakları, sen korkma oğul
Kimsesiz bırakmaz kimse bu cennet vatanı.*

*Biz Müslümanız oğul, kanla yazıldı bahtımız
Yatakta ölmekten korkan insanlarız
Gel oğul, tankların altından cennete çıkarız
Ezanlar ninni, selâlar yeniden doğum marşımız.*

Emre Miyasoğlu

BUYRUĞUN TUT RAHMANIN

*Buyruğun tut Rahman'ın, tevhide gel tevhide
Tazelensin imanın, tevhide gel tevhide.*

*Yaban yerlere bakma, cânın odlara yakma
Her gördüğüne akma, tevhide gel tevhide.*

*Mâsivâdan göziün yum, ne umarsan Hak'tan um
Gitsin gönülden hümmum, tevhide gel tevhide.*

*Zahirde kalan kişi güç etme âsân işi
Gider gayri teşvişi, tevhide gel tevhide.*

*Şirki baştan savarsan, Hak bilmeye iversen
Yaradan'ı seversen, tevhide gel tevhide.*

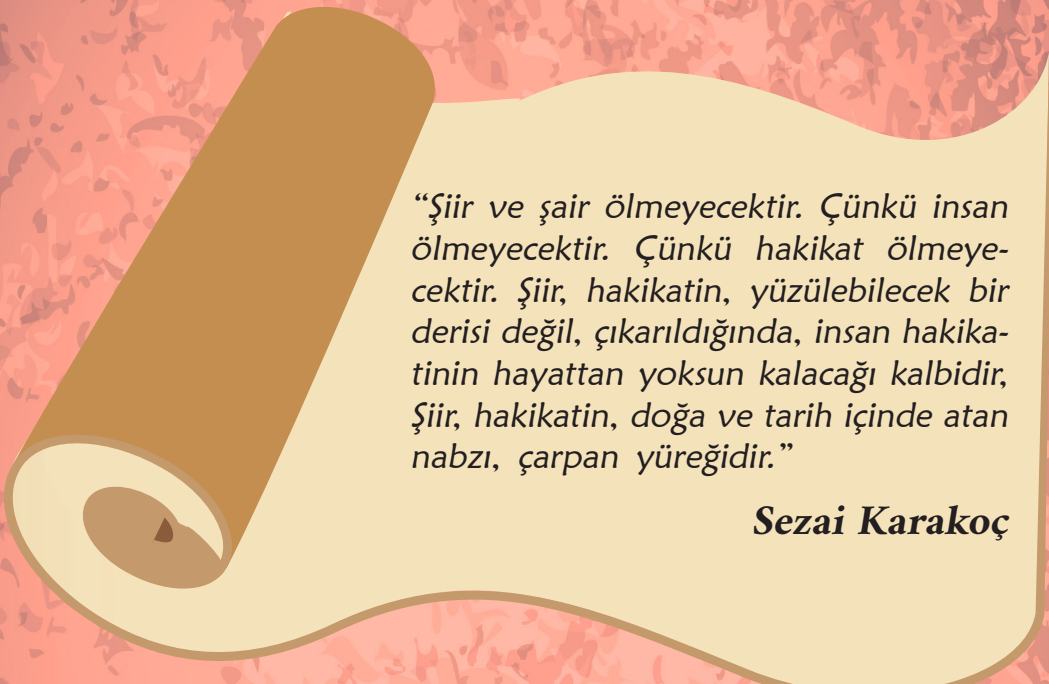
*Emri yerine getir, erkenden işi bitir
Sıdk ile iman getir, tevhide gel tevhide.*

*Sen seni ne sanırsın, fâniye dayanırsın
Hoş bir gün uyanırsın, tevhide gel tevhide.*

*Uyanagör gafletten, geç bu fani lezzetten
İç kevser-i vahdetten, tevhide gel tevhide.*

*Hüdayî'yi gûş eyle, şevke gelip çûş eyle
Bu kevserden nûş eyle, tevhide gel tevhide*

Aziz Mahmud Hüdâyi

“Şiir ve şair ölmeyecektir. Çünkü insan ölmeyecektir. Çünkü hakikat ölmeyecektir. Şiir, hakikatin, yüzülebilecek bir derisi değil, çıkarıldığında, insan hakikatinin hayattan yoksun kalacağı kalbidir, Şiir, hakikatin, doğa ve tarih içinde atan nabzı, çarpan yüreğidir.”

Sezai Karakoç

**DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**

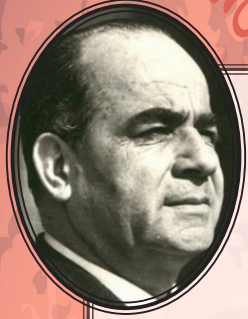
ORTAÖĞRETİM

11

"Kırk Şair Kırk Şiir"

HAMD Ü SENA

*Ne var ki mevcûd ise âlemde, güzel, doğru, iyi;
Arayan fikri, bulan rûhu, seven sevgiliyi
Bize bahşetmiş olan Hazret-i Rahmân'a şükür.*

*O büyük Rabb'e şükürler ki, ayak bastığımız
Yeri halketti barınsın diyerek varlığımız;
Ve yer üstünde hayâlin cereyânınca uzun,*

*O büyük Rab ki, ışıklar yakıyor göklerde,
Lûtfunun feyzini, görsün diye insan yerde;
En büyük nîmete hamd, en küçük ihsâna şükür.*

*O büyük Rab ki, ufuklar boyu nimetlerini,
Hüsn ü an, reng ü füsün, aşk ü cünûn mahşerini
Gayrı kâfi görerek sevdiği biz kullarına
Şimdiden vâdediyor başka bir âlem yarına;
Mâ-i Tesnîm'e şükür, Ravza-i Rıdvân'a şükür.*

*O ki, sedâsına yandıkça bütün mahlûkat,
Arş-ı Alâ'da Ezel kasrına çıkmış yedi kat,
Geriyor hüsn-i ilâhîsine atlas perde...
En güzel vuslatı tattırmak için mahşerde
Bize, gündüz gece, zehrettiği hicrâna şükür.*

Faruk Nafiz Çamlıbel

SEN

*Ey ömrünü bir gayeye vakfeyleyen insan,
Göğsündeki imanına mazi bile hayran! ..*

*Tebrik ediyor, bak seni, mabedler ezanlar,
Ey Hak yolunun yolcusu: Kurban sana canlar! ..*

*Oldukça o yüksek idealler sana hâkim,
Sarsılmayan imanına zincir vuracak kim!*

*Alkışlıyor iclalini göklerde melekler,
Atide nesiller, senin irşadını bekler! ..*

*İnsanlığa örnek ideal ufkuna yüksel;
Kopsun seni artık, caneviden vuracak e! ..*

*Dünyalara hükmettiğimiz günleri yad et...
Mabedleri, kürsileri, minberleri şad et...*

*Ey şanlı emel kaynağı, Nur çehreli yıldız! ..
Ruhumdan kopan fırtınalar senden alır hız! ..*

Ali Ulvi Kurucu

MERDİVEN

Ağır, ağır çıkacaksın bu merdivenlerden,
Eteklerinde güneş rengi bir yığın yaprak,
Ve bir zaman bakacaksın semâya ağlayarak...

Sular sarardı... yüzün perde perde solmakta,
Kızıl havâları seyret ki akşam olmakta...

Eğilmiş arza, kanar, muttasıl kanar güller;
Durur alev gibi dallarda kanlı bülbüller,
Sular mı yandı? Neden tunca benziyor mermer?

Bu bir lisân-ı hafîdir ki ruha dolmakta,
Kızıl havâları seyret ki akşam olmakta...

Ahmet Haşim

DEVASA KAYGILAR

Umut kuşum yükselmenin vaktidir
Çağların doğacak şafağsın gel

Sen gökleri saran ebemkuşağı
Kurtuluş neslinin toprağsın gel

Gecenin bağrında hasret türküsü
Hilalin boy süren başağsın gel

Hicret ülkesinin berrak ırmağı
Fetih ordusunun sancağsın gel

Kayboldu kılavuz kaybettik izi
Bilirim kimseler anlamaz bizi

Gemiler taşımaz yüreğimizi
Yıkıktır köprüler ayağsın gel

Devasa kaygılar bürür yüreği
Gönüllere şifa kaynağsın gel

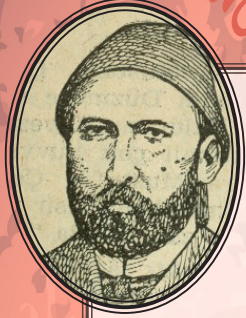
Sen dağıt sen damıt baharı bize
Müjdeci kardelen yaprağsın gel

Özlem ülkesinin sen mücahidi
Sabır surlarının bayrağsın gel

Kirli uykularda boğulurken çağ
Sen feth-i karibin çerağsın gel

Âlim Yıldız

MÜSTAKÎM OL

“Müstakîm ol! Hazreti Allah utandırılmaz seni!”
“Hilekârlık eyleme, kimse dolandırılmaz seni,
Dest-i a’dâdan soğuk su içme, kandırmaz seni,
Korkma düşmenden ki, âteş olsa yandırılmaz seni,
Müstakîm ol! Hazreti Allah utandırılmaz seni...”

Seyyîât insâna nefs-i kemterininden gelir,
Her hacâlet Âdem’e sû-i karîninden gelir,
İzzet ü zillet mekâna hep mekininden gelir ,
İstikâmet, müstakîmü’l-hâle dîninden gelir ,
Müstakîm ol! Hazreti Allah utandırılmaz seni...

At riyâyı elden, ıslâha çalış ef’âlini,
Boşboğazlık etme ta’dil eyle kıyl ü kâlini,
Sen ne dürlü saklayım dersen de sû-i hâlini,
Hak Teâlâ senden a’lemdir senin hâlini,
Müstakîm ol! Hazreti Allah utandırılmaz seni...

Hâline şeytan güler gördükte sende gafleti,
Üstüne güldürme öyle düşmen-i bed-sîreti,
Hâin olma, ver emânetle cihâna şöhreti,
Herkesin destindedir âlemde züll ü rif’ati,
Müstakîm ol! Hazreti Allah utandırılmaz seni...

Diyarbakırlı Said Paşa

AKINCI

*Bin ath akınlarda çocuklar gibi şendik
Bin ath o gün dev gibi bir orduyu yendik*

*Ak tolgalı beylerbeyi haykırdı: "İlerle!"
Bir yaz günü geçtik Tuna'dan kabilelerle*

*Şimşek gibi bir semte atıldık yedi koldan,
Şimşek gibi Türk atlarının geçtiği yoldan*

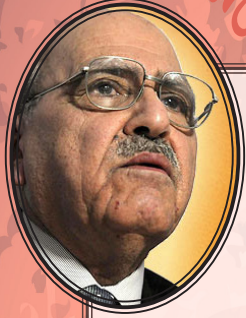
*Bir gün doludizgin boşanan atlarımızla
Yerden yedi kat arşa kanatlandık o hızla*

*Cennette bu gün gülleri açmış görürüz de
Hâlâ o kızıl hâtıra gitmez gözümüzde*

*Bin ath akınlarda çocuklar gibi şendik
Bin ath o gün dev gibi bir orduyu yendik*

Yahya Kemal Beyatlı

SÜRGÜN ÜLKEDEN BAŞKENTLER BAŞKENTİNE

II

Gelin gülle başlayalım atalara uyarak
Baharı koklayarak girelim kelimeler ülkesine
Bir anda yükselen bir bülbül sesi
- Erken erken karlar ortasında
Güneş dönmüş ışık saçan bir yumurta-
Bana geri getirir eski günleri
... Paslanmış demir bir kapı açılır
Küf tutmuş kilitler gıcırdarken
Ta karanlıklar içinde birden
Bir türkü gibi yükselirsin sen
Fısıldarım sana yıllarca içimde biriken
Söyleyemediğim ateşten kelimeleri
Şuuraltım patlamış bir bomba gibi
Saçar ortalığa zamanın
Ağaran saçın toz toprağını
Bana ne Paris'ten
Newyork'tan Londra'dan
Moskova'dan Pekin'den
Senin yanında
Bütün türedi uygarlıklar umurumda mı
Sen bir uygarlık oldun bir ömür boyu
Geceme gündüzüme
Gözlerin
Lale Devrinden bir pencere

Ellerin

Baki'den Nefi'den Şeyh Galib'den

Kucağıma dökülen

Altın leylak

III

Ölüler gelmiş çitlembikler sarmaşıklarla

Tırmanmışlar surlarıma burçlarıma

Kimi ırmaklardan yansıma

Kimi kayalardan kırılma

Kimi öteki dünyadan bir çarpılma

İçi ölümlle dolu

Dönen bir huni

Doğarken güneş

Kesilmiş ölü yüzlerden

Bir mozayik minyatürlerden

Dokunur tenimize

Soğuk bir azrail ürpertisiyle ay

Ve birden senin sesin gelir dört yandan

Menekşe kokulu sütunlardan

Komşu dağlardaki nergislerden leylaklardan

Gözlerine ait belgeler sunulur

Ey aşkın kutlu kitabı

Uçarı hayallere yataklık eden

Peri bacalarının yasağı

Gönlümün celladı acı mezmur

Bana bıraktığın yazıt bu mudur

Ölüm geldi bana düğün armağanın gibi
Senden bir gök
Senden yıldızlar ördüler
Ateş böcekleri
O gece dört yanıma
Ey bitmeyen kalbimin samanyolu destanı
Sen bir anne gibi tuttun ufukları
Ve çocuklar gülle anne arasında
Seninle güller arasında
Tuhaf bir ışık bulup eridiler
Çocuklar dağ hücrelerinde erdiler
Aramızdaki sırra
Bir de ay ışığında büyüyen fısıltılar
Gençlik monologları
Seni alıp kaybolmuş zamanın çağiltısından
Bana getiren
Yasamız vardı
Öfkeyle yazardın sen bir yüzüne
Ölür ölür okurdum öbür yüzünde ben
IV

Senin kalbinden sürgün oldum ilkin
Bütün sürgünlüklerim bir bakıma bu sürgünün bir süreği
Bütün törenlerin şöenlerin ayınlerin yortuların dışında
Sana geldim ayaklarına kapanmaya geldim
Af dilemeye geldim affa layık olmasam da
Uzatma dünya sürgünümü benim

Güneşi bahardan koparıp
Aşkın bu en onulmazından koparıp
Bir tuz bulutu gibi
Savuran yüreğime
Ah uzatma dünya sürgünümü benim
Nice yorulduğum ayakkabılarımdan değil
Ayaklarımdan belli
Lambalar eğri
Aynalar akrep meleşti
Zaman çarpılmış atın son hayali
Ev miras değil mirasın hayaleti
Ey gönlümün doğurduğu
Büyüttüğü emzirdiği
Kuş tüyünden
Ve kuş sütünden
Geceler ve gündüzlerde
İnsanlığa anıt gibi yükselttiği
Sevgili
En sevgili
Ey sevgili
Uzatma dünya sürgünümü benim

Bütün şiirlerde söylediğim sensin
Suna dedimse sen Leyla dedimse sensin
Seni saklamak için görüntülerinden faydalandım Salome'nin Belkıs'ın
Boşunaydı saklamaya çalışmam öylesine aşıkarsın bellisin
Kuşlar uçar senin gönlünü taklit için

Ellerinden devşirir bahar çiçeklerini
Deniz gözlerinden alır sonsuzluğun haberini
Ey gönüllerin en yumuşağı en derini
Sevgili
En sevgili
Ey sevgili
Uzatma dünya sürgünümü benim

Yıllar geçti sapan ölümsüz iz bıraktı toprakta
Yıldızlara uzanıp hep seni sordum gece yarılarında
Çatı katlarında bodrum katlarında
Gölgendi gecemi aydınlatan eşsiz lamba
Hep Kanlıca'da Emirgan'da
Kandilli'nin kurşunu şafaklarında
Seninle söyleyip durdum bir ömrün baharında yazında
Şimdi onun birdenbire gelen sonbaharında
Sana geldim ayaklarına kapanmaya geldim
Af dilemeye geldim affa layık olmasam da
Ey çağdaş Kudüs (Meryem)
Ey sırrını gönlünde taşıyan Mısır (Züleyha)
Ey ipeklere yumuşaklık bağışlayan merhametin kalbi
Sevgili
En sevgili
Ey sevgili
Uzatma dünya sürgünümü benim

Dağların yıkılışını gördüm bir Venüs bardağında
Köle gibi satıldım pazarlar pazarında
Güneşin sarardığını gördüm Konstantin duvarında

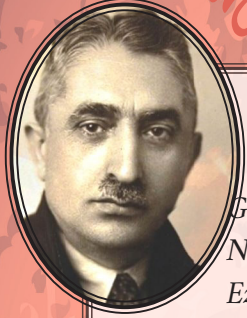
Senin hayallerinle yandım düşlerin civarında
Gölgendi yansıyıp duran bengisu pınarında
Ölüm düşüncesinin beni sardığı şu anda
Verilmemiş hesapların korkusuyla
Sana geldim ayaklarına kapanmaya geldim
Af dilemeye geldim affa layık olmasam da
Sevgili
En sevgili
Ey sevgili
Uzatma dünya sürgünümü benim

Ülkedeki kuşlardan ne haber vardır
Mezarlardan bile yükselen bir bahar vardır
Aşk celladından ne çıkar madem ki yar vardır
Yoktan da vardan da ötede bir Var vardır
Hep suç bende değil beni yakıp yıkan bir nazar vardır
O şarkıya özenip söylenecek mısralar vardır
Sakin kader deme kaderin üstünde bir kader vardır
Ne yapsalar boş göklerden gelen bir karar vardır
Gün batsa ne olur geceyi onaran bir mimar vardır
Yanmışsam külümden yapılan bir hisar vardır
Yenilgi yenilgi büyüyen bir zafer vardır
Sırların sırrına ermek için sende anahtar vardır
Göğsünde sürgünüünü geri çağıran bir damar vardır
Senden ümit kesmem kalbinde merhamet adlı bir çınar vardır
Sevgili
En sevgili
Ey sevgili

Sezai Karakoç

(Bu şiir uygun bir düzenleme ile kısaltılarak ezberlenebilir.)

GÖNÜL HUN OLDU ŞEVKİNDEN

Gönül hûn oldu şevkinden boyandım yâ rasûlallah,
Nasıl bilmem bu nirana dayandım yâ rasûlallah,
Ezel bezminde bir dinmez figandım yâ rasûlallah,
Cemâlinle ferahnâk et ki yandım yâ rasûlallah...

Yanan kalbe devâsın sen, bulunmaz bir şifâsın sen,
Muazzam bir sehâsın sen, dilersem rehnumâsın sen,
Habîb-i kibriyâsın sen, Muhammed Mustafâ'sın sen,
Cemâlinle ferahnâk et ki yandım yâ rasûlallah...

Gül açmaz çağlayan akmaz ilâhi nûrun olmazsa,
Söner âlem, nefes kalmaz felek manzûrun olmazsa,
Firâk ağlar, visâl ağlar ezel mestûrun olmazsa,
Cemâlinle ferahnâk et ki yandım yâ rasûlallah...

Susuz kalsam yanan çöllerde can versem elem duymam,
Yanar dağlar yanar bağrımda ummanlardan nem duymam,
Alevler yağsa göklerden ve ben messeylesem duymam,
Cemâlinle ferahnâk et ki yandım yâ rasûlallah...

*Erir canlar o gül bûy-i revânbaşın hevâsında,
Güneş titrer yanar didârının bak ihtirâsında,
Perîşân bir niyâz inler hayâtın müntehâsında,
Cemâlinle ferahnâk et ki yandım yâ rasûlallah...*

*Ne devlettir yumup aşkınla göz râhında can vermek,
Nasip olmaz mı sultânım haremghâhında can vermek,
Sönerken gözlerim, âsân olur âhında can vermek,
Cemâlinle ferahnâk et ki yandım yâ rasûlallah...*

*Boyun büktüm perîşânım bu derdin sende tedbîri,
Lebim kavruldu ateşten döner pâyinde tezkîri,
Ne dem gönlün murâd eylerse taltîf eyle kıtmîri,
Cemâlinle ferahnâk et ki yandım yâ rasûlallah...*

Yaman Dede

BİR KEZ GÖNÜL YIKTIN İSE

Bir kez gönül yıktın ise
Bu kıldığın namaz değil
Yetmiş iki millet dahi
Elin yüzün yumaz değil

Bir gönülü yaptın ise
Er eteğin tuttun ise
Bir kez hayır ettin ise
Binde bir ise az değil

Yol odur ki doğru vara
Göz odur ki Hakk'ı göre
Er odur alçakta dura
Yüceden bakan göz değil

Erden sana nazar ola
İçin dışın pür nur ola
Belî kurtulmuştan ola
Şol kişi kim gammaz değil

Yunus bu sözleri çatar
Sanki balı yağa katar
Halka matahların satar
Yükü gevherdir tuz değil

Yunus Emre

GAZEL

*Sakın terk-i edebden kûy-ı Mahbûb-i Hudâ'dır bu
Nazargâh-i ilâhidir, Makam-ı Mustafâ'dır bu*

*Felekde mâh-i nev, Bâbüsselâm'ın sine-çâkıdır
Bunun kandili Cevzâ, matla'-i ziyâdır bu*

*Habib-i Kibriyâ'nın hâbgâhıdır fazilette
Tefevvuk-kerde-i Arş-ı Cenâb-ı Kibriyâ'dır bu*

*Bu hâkin pertevinden oldu deycûr-i adem zâil
Amâdan açdı mevcûdât düş çeşmin tûtiyâdır bu*

*Muraât-ı edep şartıyla gir Nâbî bu dergâha
Metâf-ı Kudsiyandır cilvegâh-ı enbiyâdır bu*

Nâbî

MEYDANLAR

*Bir temmuz akşamıydı dostlar,
Upuzun bir geceye uyanıyorduk,
Upuzun ve aydınlık bir geceye açıyorduk gözlerimizi*

*Kutlu bir direnişin eşiğindeydi vakit,
Tankların gıcırtiları bir doğumun habercisiydi.
İnim inim inliyordu sancı çeken meydanlar,
Güneş hiç doğmayacak gibiydi, sabah hiç olmayacak,
Aklın almadığı bir ihanetti dostlar,
Gözü dönmüş hainler kendi halkına kastediyordu.
Bombalar, kurşunlar yağdıkça insanların üzerine,
Ölümü öldüren bir millet dirilip mezarlardan kalkıyordu.*

*Gökleri dolduran salalar dirilişin müjdecisiydi,
Dalga dalga dualar karanlığı delip geçiyordu.
Tekbir sesleri Çanakkale ruhunu çağırırken imdada
Tarihe kayıt düşüyordu dökülen her damla kan
Tutuşan yüreklere dokundukça eriyordu mermiler
Tanklar çıplak ayakların altında eziliyordu,
Ve gülümsüyordu meydanlar.*

Ölümün üstüne üstüne yürüdüğünde yiğitler,
Korku karanlığın kör kuyusuna düştü.
Sessiz yığınların kükreyişiyle irkildi meydanlar,
Ve kucak açtı şehadete susamışlara,
Kucak açtı yıllar yılı postal altında inleyenlere.

Sabaha karşı hainler kendi karanlığında boğulurken
İman dolu yürekler çoktan aydınlatmıştı yeryüzünü
Zulme selam durmayan halka,
Selam duruyordu şimdi meydanlar,
Kan kırmızı çehresiyle.

Mehmet PEKTAŞ

*Bir milletin şiiri, devirler aşırı elden
ele gezen bir meşaledir.*

Yahya Kemal Beyatlı

**DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**

ORTAÖĞRETİM 12

"Kırk Şair Kırk Şiir"

MEKTEBİM “İMAM HATİP”

*Selam sana sevgili mektebim, adı “İmam Hatip”
Öğreniyoruz sende nice ilim ve adap.
Sende atıldı bu özbenliğimin temeli,
Yurduma, milletime daim hizmet emeli.*

*Bekliyor bizi mektep, cami, mihrap ve minber,
“Alimler vârisimdir” buyurdu Hak Peygamber.*

*Duyulmalıdır Kur’ân’ın, İslam’ın gür sesi,
İnsanlığın kurtarıcı, mukaddes nefesi.
Saygı sana, ey benim ilm ü irfan ocağım,
Ruhuna, ruhaniyetine hep uyacağım.*

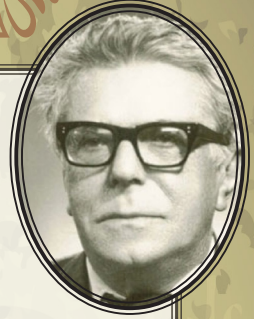
*Şanlı bir geçmişin var, eserisin ecdadın,
Sahip çıkacaktır sana vefakâr ahfadın.*

*Seni açan, senden geçen eslaflı anarım,
Hocalarıma dualar, Kur’ân’lar sunarım.
Pek çok hatıralarla veda ederken sana,
Gönlüm senle dolu hakkını helal et bana.*

*Niyazım şudur Rabbimden: Ebedi yaşa “İmam Hatip”
Ya Müfettiha ‘l-ebvab, iftah lena hayra’l-bab!*

Hafız Müzekka Gürbüz (İbişoğlu)

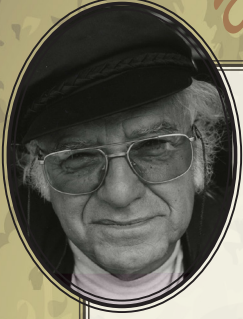
DUA

*Biz, kısık sesleriz... minareleri,
Sen, ezansız bırakma Allah'ım!
Ya çağır şurda bal yapanlarını,
Ya kovansız bırakma Allah'ım!
Mahyasızdır minareler... göğü de,
Kehkeşansız bırakma Allah'ım!
Müslümanlıkla yoğrulan yurdu,
Müslümansız bırakma Allah'ım!
Bize güç ver...cihad meydanını,
Pehlivansız bırakma Allah'ım!
Kahraman bekleyen yığınlarını,
Kahramansız bırakma Allah'ım!
Bilelim hasma karşı koymasını,
Bizi cansız bırakma Allah'ım!
Yarının yollarında yılları da,
Ramazansız bırakma Allah'ım!
Ya dağıt kimsesiz kalan sürünü,
Ya çobansız bırakma Allah'ım!
Bizi sen sevgisiz, susuz,havasız;
Ve vatansız bırakma Allah'ım!
Müslümanlıkla yoğrulan yurdu,
Müslümansız bırakma Allah'ım!*

Arif Nihat Asya

BEN SANA MECBURUM

ben sana mecburum bilemezsin
adını mih gibi aklımda tutuyorum
büyüdükçe büyüyor gözlerin
ben sana mecburum bilemezsin
içimi seninle ısıtıyorum.

ağaçlar sonbahara hazırlanıyor
bu şehir o eski istanbul mudur?
karanlıkta bulutlar parçalanıyor
sokak lambaları birden yanıyor
kaldırımlarda yağmur kokusu
ben sana mecburum sen yoksun.

sevmek kimi zaman rezilce korkuludur
insan bir akşam üstü ansızın yorulur
tutsak ustura ağzında yaşamaktan
kimi zaman ellerini kırar tutkusu
bir kaç hayat çıkarır yaşamasından
hangi kapıyı çalsa kimi zaman
arkasında yalnızlığın hınzır uğultusu

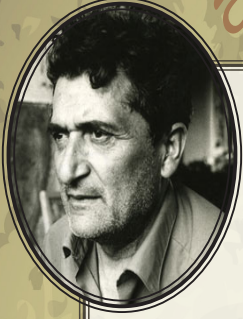
fatih'te yoksul bir gramofon çalıyor
eski zamanlardan bir cuma çalıyor
durup köşe başında deliksiz dinlesem
sana kullanılmamış bir gök getirsem
haftalar ellerimde ufalanıyor
ne yapsam ne tutsam nereye gitsem
ben sana mecburum sen yoksun.

belki hazıranda mavi benekli çocuksun
ah seni bilmiyor kimseler bilmiyor
bir şilep sızıyor ıssız gözlerinden
belki yeşilköy'de uçağa biniyorsun
bütün ıslanmışsın tüylerin ürperiyor
belki körsün kırılmışsın telaş içindesin
kötü rüzgâr saçlarını götürüyor

ne vakit bir yaşamak düşünsem
bu kurtlar sofrasında belki zor
ayıpsız fakat ellerimizi kirletmeden
ne vakit bir yaşamak düşünsem
sus deyip adınla başlıyorum
içim sıra kımıldıyor gizli denizlerin
hayır başka türlü olmayacak
ben sana mecburum bilemezsin.

Attila İlhan

TÜRKÜLER DOLUSU

Kirazın derisinin altında kiraz
Narın içinde nar
Benim yüreğimde boylu boyunca
Memleketim var.
Canıma ciğerime dek işlemiş
Canıma ciğerime
Sapına kadar
Elma dalından uzağa düşmez
Ne yana gitsem nafile
Memleketin hali gözümde gitmez
Binbir yerimden bağlanmışım
Bundan ötesine aklım ermez.

Yerliyim yerli olmasına
İlmik ilmik, damar damar
Yerliyim
Bir dilim Trabzon peyniri
Bir avuç tiftik
Bir çimdik çavdar
Bir tutam Şile bezi gibi
Dışimden tırnağıma kadar.
Ressamım
Yurdumun taşından toprağından sürüp gelir nakışlarım.
Taşıma toprağıma toz konduranın
Alnını karışlarım
Şairim şair olmasına
Canım kurban şiirin gerçeğine, hasına
İçerisine insan kokusu sinmiş mısralara vurgunum
Bıçak gibi kemiğe dayansın yeter
Eğri büğrü, kör topal kabulüm.
Şairim
Zifiri karanlıkta gelse şiirin hası
Ayak seslerinden tanırım
Ne zaman bir köy türküsü duysam
Şairliğimden utanırım.

Şairim

Şiirin gerçeğini köy türkülerimizde bulmuşum.

Türkülerde yunmuş yıkanmış dilim

Onlarla ağlamış, onlarla gülmüşüm

Hey hey, yine de hey hey

Salınsın türküler bir uçtan bir uca

Evelallah hepsinde varım

Onlar kadar sahici

Onlar kadar gerçek,

İnsancasına, erkekçesine

Bana bir bardak su dercesine

Bir türkü söylemeden gidersem yanarım.

Ah bu türküler

Türkülerimiz

Ana südü gibi candan

Ana südü gibi temiz

Türkülerde tüter dağ dağ, yayla yayla

Köyümüz, köylümüz, memleketimiz.

Ah bu türküler köy türküleri

Dilimizin tuzu biberi

Memleket ahvalini onlardan sor

Kitaplarda değil türkülerde ara Yemen'i

Öleni kalanı gidip gelmeyi

Ben türkülerden aldım haberi

Ah bu türküler, köy türküleri

Mis gibi insan kokar mis gibi toprak

Hilesiz hurdasız, çırlı çıplak

Dişisi dişi, erkeği erkek

Kaşı kaş, gözü göz, yarası yara

Bıçağı bıçak.

Ah bu türküler, köy türküleri

Karanlık kuyularda açılmış çiçekler gibi

Kiminin reyhasından geçilmez

Kimi zehir, kimi zemberek gibi

...

Bedri Rahmi Eyüboğlu

NOT: Etkinliklerde bu şiirin tamamı kullanılabilir.

SU KASİDESİ

Saçma ey göz eşkden gönlümdeki odlare su
Kim bu denlü dutuşan odlara kılmaz çâre su

(Ey göz! Gönlümdeki (içimdeki) ateşlere göz yaşından su saç-
ma ki, bu kadar (çok) tutuşan ateşlere su fayda vermez.)

...

Vehm ilen söyler dil-i mecrûh peykânun sözün
İhtiyât ilen içer her kimde olsa yâra su

(Yarası olanın suyu ihtiyatla içmesi gibi, benim yaralı gön-
lüm de senin ok temrenine, ok ucuna benzeyen kirpiklerinin
sözünü korka korka söyler.)

Suya virsün bâğ-bân gül-zârı zahmet çekmesün
Bir gül açılmaz yüzün tek virse min gül-zâra su

(Bahçıvan gül bahçesini sele versin (su ile mahvetsin), bo-
şuna yorulmasın; çünkü bin gül bahçesine su verse de senin
yüzün gibi bir gül açılmaz.)

...

Ârizun yâdıyla nem-nâk olsa müjgânun n'ola
Zâyi olmaz gül temennâsıyla virmek hâra su

(Senin yanağının anılması sebebiyle kirpiklerim ılsansa ne
olur, buna şaşılır mı? Zira gül elde etmek dileği ile dikene
verilen su boşa gitmez.)

*Gam günü itme dil-i bimârdan tîgun dirîğ
Hayrdur virmek karanu gicede bîmâra su*

*(Gamlı günümde hasta gönlümden kılıç gibi keskin olan bakışını esirge-
me; zira karanlık gecede hastaya su vermek hayırlı bir iştir.)*

...

*Dest-bûsı ârzûsıyla ger ölsem dostlar
Kûze eylen toprağum sunun anunla yâra su*

*(Dostlarım! Şayet onun elini öpme arzusuyla ölürsem, öldükten sonra
toprağımı testi yapın ve onunla sevgiliye su sunun.)*

...

*Tıynet-i pâkini rûşen kılmış ehl-i âleme
İktidâ kılmış târik-i Ahmed-i Muhtâr'a su*

*(Su Hz. Muhammed'in (s.a.v) yoluna uymuş (ve bu hâli ile) dünya
halkına temiz yaratılışını açıkça göstermiştir.)*

*Seyyid-i nev-i beşer deryâ-ı dürr-i istifâ
Kim sepüpdür mucizâtı âteş-i eşrâra su*

*(İnsanların efendisi, seçme inci denizi (olan Hz. Muhammed'in s.a.v)
mucizeleri kötülerin ateşine su serpmiştir.)*

*Kılmağ için tâze gül-zârı nübüvvet revnakın
Mu'cizinden eylemiş izhâr seng-i hâra su*

*(Katı taş, Peygamberlik gül bahçesinin parlaklığını tazelemek için (ve
onun) mucizesinden dolayı su meydana çıkarmıştır.)*

*Mu'cizi bir bahr-ı bi-pâyân imiş âlemde kim
Yetmiş andan min min âteş-hâne-i küffara su*

(Hz. Peygamberimiz'in mucizeleri dünyada uçsuz bucaksız bir deniz gibi imiş ki, ondan (o mucizelerden) , ateşe tapan kâfirlerin binlerce mâbedine su ulaşmış ve onları söndürmüştür.)

*Hayret ilen barmağın dişler kim itse istimâ
Barmağından virdüğün şiddet günü Ensâr'a su*

(Mihnet günü Ensâr'a parmağından su verdiğini (bir mucize olarak parmağından su akıttığını) kim işitse hayret ile (şaşa kalarak) parmağını ısırır.)

...

*Hâk-i pâyine yetem dir ömrlerdür muttasıl
Başını daşdan daşa urup gezer âvâre su*

(Su ayağının toprağına ulaşayım diye başını taştan taşa vurarak ömürler boyu, durmaksızın başıboş gezer.)

...

*Yâ Habiballah yâ Hayre'l beşer müstakunam
Eyle kim leb-teşneler yanup diler hemvâra su*

(Ey Allah'ın sevgilisi! Ey insanların en hayırlısı! Susamışların (susuzluktan dudağı kurumuşların) yanıp dâimâ su diledikleri gibi (ben de) seni özlüyorum.)

Sen sen ol bahr-ı kerâmet kim şeb-i Mi'râc'da
Şebnem-i feyzün yetürmiş sâbit ü seyyâra su

(Sen o kerâmet denizisin ki mi'râc gecesinde feyzinin çiyleri sabit yıldızlara ve gezegenlere su ulaştırmış.)

...

Bîm-i dûzah nâr-ı gam salmış dil-i sûzânuma
Var ümîdüm ebr-i ihsânun sepe ol nâra su

(Cehennem korkusu, yanık gönlüme gam ateşi salmış, (ama) o ateşe, senin ihsan bulutunun su serpeceğinden ümitliyim.)

Yümn-i na'tünden güher olmuş Fuzûli sözleri
Ebr-i nîsândan dönen tek lü'lü'-i şehvâra su

(Seni övmenin bereketinden dolayı Fuzûli'nin (alelâde) sözleri, nisan bulutundan düşüp iri inciye dönen su (damlası) gibi birer inci olmuştur.)

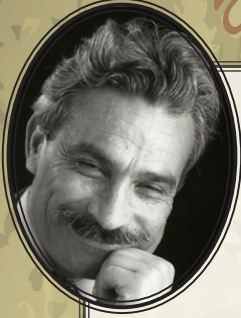
...

Umduğum oldur ki rûz-ı haşr mahrûm olmayam
Çeşm-i vaslun vire men teşne-i didâra su

(O mahşer günü, güzel yüzüne susamış olan bana vuslat çeşmenin su vereceğini, beni mahrum bırakmayacağını ummaktayım.)

Fuzuli

MATARAMDA TUZLU SU

West Indies, Kızıl Elma, İtaki, Maçın!
Uzun yola çıkmaya hüküm giydim.
Beyazların yöresinde nasibim kalmadı
yerlilerin topraklarına karşı suç işledim
zorbaların arasında tehlikeli bir nifak
uyrukların içinde uygunsuz biriyim
vahşetim
beni baygın meyvaların lezzetinden kopardı
kendime dünyada bir
acı kök tadı seçtim
yakın yerde soluklanacak gölge bana yok
uzun yola çıkmaya hüküm giydim.

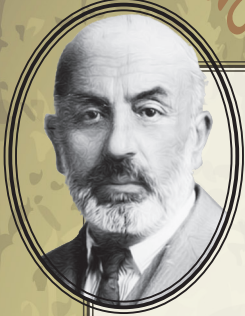
Uzak nedir?
Kendinin bile ücretinde yaşayan benim için
gidecek yer ne kadar uzak olabilir?
Başım açık, saçlarımı ikiye
ortadan ayırdım
kimin ülkesinden geçsem
şakaklarımda dövmeler beni ele verecek
cesur ve onurlu diyecekler
halbuki suskun ve kederliyim

korsanlardan kaptığım gürlek nara
işime yaramıyor
rençberlerin o rahat
ve oturmuş lehçesinden tiksiniyim
boynumda
bana yargı yükleyenlerin
utançlarından yapılma mücevherler
sırtımda sağır kantarı gizli bilgilerin
mataramdaki suya tuz ekledim, azığım yok
uzun yola çıkmaya hüküm giydim.

Bir hayatı, ısmarlama bir hayatı bırakıyorum
görenler üstünde iyi duruyor derdi her bakışta
askerken kantinden satın aldığım cep aynası
bazı geceler çıkarken
uçarı bir gülümseyişle takındığım muşta
gibi lükslerim de burda kalacak
siparişi yargıcılar tarafından verilmiş
bu hayattan ne koku, ne yankı, ne de boya
taşımamı yasaklayan belgeyi imzaladım
burada bitti artık işim, ocağım yok
uzun yola çıkmaya hüküm giydim.

İsmet Özel

ÂTİYİ KARANLIK GÖREREK AZMÎ BIRAKMAK

Âtiyi karanlık görerek azmî bırakmak...
Alçak bir ölüm varsa, eminim, budur ancak.
Dünyâda inanmam, hani görsem de gözümle.
İmânı olan kimse gebermez bu ölümle:
Ey dipdiri meyyit, 'İki el bir baş içindir.'
Davransana... Eller de senin, baş da senindir!
His yok, hareket yok, acı yok... Leş mi kesildin?
Hayret veriyorsun bana... Sen böyle değildin.
Kurtulmaya azmin neye bilmem ki süresiz?
Kendin mi senin, yoksa ümidin mi yüreksiz?
Âtiyi karanlık görüvermekle apıştın?
Esbâbı elinden atarak ye'se yapıştın!
Karşında ziyâ yoksa, sağından, ya solundan
Tek bir ışık olsun buluver... Kalma yolundan.
Âlemde ziyâ kalmasa, halk etmelisin, halk!
Ey elleri böğründe yatan, şaşkın adam, kalk!
Herkes gibi dünyâda henüz hakk-i hayâtın
Varken, hani herkes gibi azminde sebâtın?
Ye's öyle bataktır ki; düşersen boğulursun.
Ümmide sarıl sımsıkı, seyret ne olursun!
Azmiyle, ümidiyle yaşar hep yaşayanlar;
Me'yûs olanın rûhunu, vicdânını bağlar
Lânetleme bir ukde-i hâtır ki: Çözülmez...
En korkulu cânî gibi ye'sin yüzü gülmez!

Mâdâm ki alçaklığı bir, ye's ile şirkin;
Mâdâm ki ondan daha mel'un daha çirkin
Bir seyyie yoktur sana; ey unsur- îman,
Nevmid olarak rahmet-i mev'ûd-u Hudâ'dan,
Hüsrâna rıza verme... Çalış... Azmi bırakma;
Kendin yanacaksan bile, evlâdını yakma!

Evler tünek olmuş, ötüyor bir sürü baykuş...
Sesler de: 'Vatan tehlikedeymiş... Batıyormuş! '
Lâkin, hani, milyonları örten şu yığından,
Tek kol da yapışsam demiyor bir tarafından!
Sâhipsiz olan memleketin batması haktır;
Sen sâhip olursan bu vatan batmayacaktır.
Feryâdı bırak, kendine gel, çünkü zaman dar...
Uğraş ki: telâfi edecek bunca zarar var.
Feryâd ile kurtulması me'mûl ise haykır!
Yok, yok! Hele azmindeki zincirleri bir kır!
'İş bitti... Sebâtın sonu yoktur! ' deme, yılma.
Ey millet-i merhûme, sakın ye'se kapılma.

Mehmed Akif Ersoy

ZİNDANDAN MEHMET'E MEKTUP

Zindan iki hece, Mehmed'im lâfta!
Baba katiliyle baban bir safta!
Bir de, geri adam, boynunda yafta...
Halimi düşünüp yanma Mehmed'im!
Kavuşmak mı? .. Belki... Daha ölmedim!

Avlu... Bir uzun yol... Tuğla döşeli,
Kırmızı tuğlalar altı köşeli.
Bu yol da tutuktur hapse düşeli...
Git ve gel... Yüz adım... Bin yıllık konak.
Ne ayak dayanır buna, ne tırnak!

Bir âlem ki, gökler boru içinde!
Akıl, olmazların zoru içinde.
Üstüste sorular soru içinde:
Düşün mü, konuş mu, sus mu, unut mu?
Buradan insan mı çıkar, tabut mu?

Bir idamlık Ali vardı, asıldı;
Kaydını düştüler, mühür basıldı.
Geçti gitti, birkaç günlük fasıldı.
Ondan kalan, boynu bükük ve sefil;
Bahçeye diktiği üç beş karanfil...

Müdür bey dert dinler, bugün 'maruzât'!
Çatık kaş.. Hükûmet dedikleri zat...
Beni Allah tutmuş, kim eder azat?
Anlamaz; yazısız, pulsuz, dilekçem...
Anlamaz; ruhumla geçti bilekçem!

Saat beş dedi mi, bir yırtıcı zil;
Sayım var, maltada hizaya dizi!
Tek yekûn içinde yazıl ve çizil!
İnsanlar zindanda birer kemmiyet;
Urbalarla kemik, mintanlarla et.

Somurtuş ki bıçak, nâra ki tokat;
Zift dolu gözlerde karanlık kat kat...
Yalnız seccâdemin yününde şefkat;
Beni kimsecikler okşamaz mâdem;
Öp beni alnımdan, sen öp seccâdem!

Çaycı, getir, ilâç kokulu çaydan!
Dakika düşelim, senelik paydan!
Zindanda dakika farksızdır aydan.
Karıştır çayını zaman erisin;
Köpük köpük, duman duman erisin!

Peykeler, duvara mihli peykeler;
Duvarla, başlardan, yağlı lekeler,
Gömülmüş duvara, baş baş gölgeler...
Duvar, katil duvar, yolumu biçtin!
Kanla dolu sünger... Beynimi içtin!

Sükût... Kıvrım kıvrım uzaklık uzar;
Tek nokta seçemez dünyadan nazar.
Yerinde mi acep, ölü ve mezar?
Yeryüzü boşaldı, habersiz miyiz?
Güneşe göç var da, kalan biz miyiz?

Ses demir, su demir ve ekmek demir...
İstersen demirde muhali kemir,
Ne gelir ki elden, kader bu, emir...
Garip pencerecik, küçük, daracık;
Dünyaya kapalı, Allaha açık.

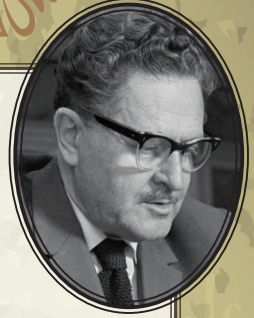
Dua, dua, eller karıncalanmış;
Yıldızlar avuçta, gök parçalanmış.
Gözyaşı bir tarla, hep yoncalanmış...
Bir soluk, bir tütsü, bir uçan buğu;
İplik ki, incecik, örür boşluğu.

Ana rahmi zâhir, şu bizim koğuş;
Karanlığında nur, yeniden doğuş...
Sesler duymaktayım: Davran ve boğuş!
Sen bir devsin, yükü ağırdır devin!
Kalk ayağa, dimdik doğrul ve sevin!

Mehmed'im, sevinin, başlar yüksekte!
Ölsek de sevinin, eve dönsek de!
Sanma bu tekerlek kalır tümsekte!
Yarın, elbet bizim, elbet bizimdir!
Gün doğmuş, gün batmış, ebed bizimdir!

Necip Fazıl Kısakürek

DAVET

*Dörtnala gelip Uzak Asya'dan
Akdeniz'e bir kısrak başı gibi uzanan
bu memleket, bizim.*

*Bilekler kan içinde, dişler kenetli, ayaklar çıplak
ve ipek bir haliya benziyen toprak,
bu cehennem, bu cennet bizim.*

*Kapansın el kapıları, bir daha açılmasın,
yok edin insanın insana kulluğunu,
bu dâvet bizim....*

*Yaşamak bir ağaç gibi tek ve hür
ve bir orman gibi kardeşçesine,
bu hasret bizim...*

Nazım Hikmet

ANNELER VE KUDÜSLER

*Tür Dağını yaşı
Ki bilesin nerde Kudüs
Ben Kudüs'ü kol saati gibi taşıyorum*

*Ayarlanmadan Kudüs'e
Boşuna vakit geçirirsin
Buz tutar
Gözün görmez olur*

*Gel
Anne ol
Çünkü anne
Bir çocuktan bir Kudüs yapar*

*Adam baba olunca
İçinde bir Kudüs canlanır*

*Yürü kardeşim
Ayaklarına bir Kudüs gücü gelsin*

*Narin bir üzüm anne yüreği
ağlaması çocuğun
çöl tülbent üstünde
sarar onunla anne yüreğini*

*çocuk koşar
ardından K da
insanın yüreğinde bir parça Kudüs vardır yani K
anne şimdi eline aldığı yüreğini yerine bırakır*

Doğudan mı batıdan mı
yürüyen bir çocuk göreceğiz Kudüse
ben çok önce çıktım doğu'dan
anneler her yerde ararlar beni

Çocuk akdeniz görmüş
her ülkede bulunan
bir
K'dır

Tapınakla yürek arasında en canlı ilişki
yüreğimiz sıkışınca
anladık
el aksa'dan bir taş düşürülmüştür

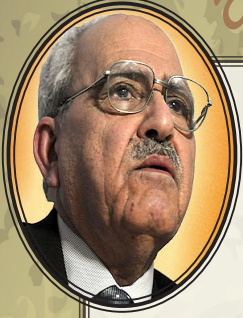
İnsan
soyaçekim
göğе yansır umudu
baktıkça aynada

Ve çocuk gülünce
ısrır el aksa
el aksa bilir ki
çocuk koyacak o taşı

İlerler zaman
kudüs koşusunda
ancak anlar
çocukların daim önde olduklarını

Nuri Pakdil
(İki şiiirden...)

MONNA ROSA I. AŞK VE ÇİLELER

*Monna Rosa, siyah güller, ak güller;
Gölce'nin gülleri ve beyaz yatak.
Kanadı kırık kuş merhamet ister;
Ah senin yüzünden kana batacak,
Monna Rosa, siyah güller, ak güller!*

*Ulur aya karşı kirli çakallar,
Bakar ürkek ürkek tavşanlar dağa.
Monna Rosa bugün bende bir hal var,
Yağmur iri iri düşer toprağa,
Ulur aya karşı kirli çakallar.*

*Zeytin ağacının karanlığıdır
Elindeki elma ile başlayan...
Bir yakut yüzükte aydınlanan sır
Sıcak ve minnacık yüzündeki kan.
Zeytin ağacının karanlığıdır.*

*Zambaklar en ıssız yerlerde açar
Ve vardır her vahşi çiçekte gurur.
Bir mumun ardında bekleyen rüzgar,
Işıksız ruhumu sallar da durur.
Zambaklar en ıssız yerlerde açar.*

Ellerin, ellerin ve parmakların
Bir nar çiçeğini eziyor gibi.
Ellerinden belli olur bir kadın,
Denizin dibinde geziyor gibi.
Ellerin, ellerin ve parmakların.

Açma pencereni perdeleri çek:
Monna Rosa seni görmemeliyim.
Bir bakışın ölmem için yetecek;
Anla Monna Rosa ben öteliyim...
Açma pencereni perdeleri çek.

Zaman ne de çabuk geçiyor Monna;
Saat onikidir söndü lambalar.
Uyu da turnalar girsin rüyana,
Bakma tuhaf tuhaf göğe bu kadar.
Zaman ne de çabuk geçiyor Monna.

Akşamları gelir incir kuşları,
Konarlar bahçemin incirlerine.
Kiminin rengi ak kiminin sarı.
Ah beni vursalar bir kuş yerinde.
Akşamları gelir incir kuşları...

Ki ben Monna Rosa bulurum seni
İncir kuşlarının bakışlarında.
Hayatla doldurur bu boş yelkeni.
O masum bakışlar... Su kenarında.
Ki ben Monna Rosa bulurum seni.

Kırgın kırgın bakma yüzüme Rosa:
Henüz dinlemedin benden türküler.
Benim aşkım sığmaz öyle her saza.
En güzel şarkıyı bir kurşun söyler...
Kırgın kırgın bakma yüzüme Rosa.

Yağmurlardan sonra büyüymüş başak,
Meyvalar sabırla olgunlaştırmış.
Bir gün gözlerimin ta içine bak:
Anlarsın ölümler niçin yaşarmış,
Yağmurlardan sonra büyüymüş başak.

Artık inan bana muhacir kızı,
Dinle ve kabul et itirafımı.
Bir soğuk, bir garip, bir mavi sızı
Alev alev sardı her tarafımı.
Artık inan bana muhacir kızı.

Altın bilezikler o kokulu ten,
Cevap versin bu kanlı kuş tüyüne;
Bir tüy ki can verir bir gülümseyen,
Bir tüy ki kapalı geceye, güne;
Altın bilezikler o kokulu ten.

Monna Rosa, siyah güller, ak güller.
Gülce'nin gülleri ve beyaz yatak.
Kanadı kırık kuş merhamet ister;
Ah senin yüzünden kana batacak,
Monna Rosa, siyah güller, ak güller!

Sezai Karakoç

KIRK BENT

*Allah adın her kim ol evvel ana
Her işi âsân ide Allah ana.*

*[Kim, bir işe başlamadan önce Allah'ın adını anarsa
(Besmele ile başlarsa) Allah, ona her işini kolay eder.]*

Süleyman Çelebi

*“Dedem koynunda yattıkça benimsin ey güzel
toprak,
Neler yapmış bu millet, en yakın tarihe bir sor,
bak.”*

Süleyman Nazif

*Girdim ilim meclisine, eyledim kıldım talep
Dediler ilim geride, illa edep illa edep.*

Yunus Emre

*Gör zâhidi kim sâhib-i irşâd olayım der
Dün mektebe vardı, bugün üstâd olayım der.*

*[Şu kimseyi (talebe, öğrenci) gör ki; daha dün okula varır
varmaz bugün, insanlara öğüt vermeye, hoca olmaya
kalkmış!]*

Bağdatlı Ruhî

*Cihân-ârâ cihân içindedir, ârâyı bilmezler
O mâhiler ki deryâ içredir, deryâyı bilmezler.*

*[(İnsanlar) dünyadaki güzelliği (Allah'ın cemal sıfatının
tecellisini) aramayı bilmezler. (İnsanlar balıklar gibidir.)
O balıklar ki denizin içindedir, (ancak) denizi bilmezler.]*

Hayalî

*Halk içinde muteber bir nesne yok devlet gibi
Olmaya devlet cihânda bir nefes sıhhat gibi.*

[Halk (insanlar), en büyük saadetin devletin en yüksek makamında oturmak olduğunu zannediyor. Oysa dünyadaki en büyük saadet, sağlıklı bir şekilde nefes alabilmektir.]

Muhibbî

*Baş eğmeziz edâniye dünyâ-yı dûn için
Allah'adır tevekkülümüz itimadımız.*

[Fani (geçici) dünya için bayağı kimselere boyun eğmeyiz; biz, (sadece) Allah'ın emirlerine razı olur, (O'na) güveniriz.]

Bakî

*Avâzeyi bu âleme Dâvûd gibi sal
Bâkî kalan bu kubbede bir hoş sadâ imiş.*

[Sesin, şu yeryüzünde Hz. Dâvûd'un (a.s.) sesi gibi yankı-lansın.

Bâkî (ebedî) kalan bu kubbede (yeryüzünde) güzel bir söz (güzel işler) imiş.]

Bakî

Söz ola kese savaşı
Söz ola kestire başı
Söz ola ağulu aşı
Bal ile yağ ede bir söz.

[Söz vardır, savaşı bitirir. Söz vardır, başı kestirir. Söz vardır zehirli aşı, bal ile yağa döndürür.]

Yunus Emre

Bir kez gönül yıktın ise
Bu kıldığın namaz değil
Yetmiş iki millet dahi
Elin yüzün yumaz değil.

Yunus Emre

Daima böyledir dünyanın işi
Kişi ettiğini bulur demişler.
İstersen iyilik et, istersen kemlik
Ettiğin başına gelir demişler.

Köroğlu

Bülbüle gül yarar deveye diken
Ma'sûktur âşıkın boynunu büken
Tarlasına harâm tohumun eken
Helâl mahsûlünü biçer mi bilmem.

Seyranî

Âyînesi iştir kişinin lâfâ bakılmaz
Şahsın görünür rütbe-i aklı eserinde

[Kişinin şahsiyeti işidir, (kuru) söze bakılmaz; bir kimsenin aklının ve zekâsının gücü, eserinde (yaptığı çalışmalarda) görülür.]

Ziya Paşa

İnsana sadâkat yaraşır görse de ikrâh
Yardımcısıdır doğruların Hazret-i Allah.

[Kötülük, zorluk görse de insana doğruluk yakışır.
(Çünkü) Yüce Allah doğru kimselerin yardımcısıdır.]

Ziya Paşa

*Usanmaz kendini insan bilenler halka hizmetten
Mürüvvet-mend olan mazlûma el çekmez îânetten.*

*[Kendini insan bilenler, halka hizmet etmekten bıkmaz.
İyiliksever, mert insanlar (da) zulme uğramış kimselere
yardım etmekten çekinmez.]*

Namık Kemal

*Ne mümkün zulm ile bîdâd ile imhâ-yı hürriyet
Çalış idrâki kaldır muktedirsen âdemiyetten.*

*[Zulüm ve baskı ile hürriyeti yok etmek mümkün değildir;
gücün yetiyorsa insanlıktan anlayışı (düşünce gücünü)
kaldır.]*

Namık Kemal

*Ma'rifet iltifâta tabidir
Müşterisiz metâ zâyidir.*

*[Ustalık (başarı) desteklenmelidir. (Başarı, takdir edilirse
daha iyi işler yapılır.) Alıcısı olmayan mal, işe yaramaz
demektir.]*

Muallim Naci

Zulmün topu var, güllesi var, kal'ası varsa
Hakk'ın da bükülmez kolu, dönmez yüzü
vardır!

Göz yumma güneşten, ne kadar nûru kararsa
Sönmez ebedî; her gecenin gündüzü vardır!

Tevfik Fikret

Bırak beni haykırayım, susarsam sen matem et
Unutma ki şairleri haykırmayan bir millet
Sevenleri toprak olmuş öksüz çocuk gibidir.

Mehmet Emin Yurdakul

Allah'a dayan, sa'ye sarıl, hikmete râm ol...
Yol varsa budur, bilmiyorum başka çıkar yol!

[Allah'a güven, çalışmaya (dört elle) sarıl, Allah'ın emirle-
rine itaat et. Yol varsa budur, başka çıkar yol bilmiyorum.]

Mehmet Akif Ersoy

Bende yok sabr u sukûn sende vefâdan zerre,
İki yokdan ne çıkar fikredelim bir kerre.

[Na ve bi kelimeleri Arapça ve Farsçada ‘yok’ anlamına gelmektedir. Bu beyitte Nabî mahlasının oluşumunu belirtmektedir.]

Nâbî

Gör zâhidi kim sâhib-i irşâd olayım der
Dün mektebe vardı, bugün üstâd olayım der.

[Şu kimseyi (talebe, öğrenci) gör ki; daha dün okula varır varmaz bugün, insanlara öğüt vermeye, hoca olmaya kalkmış!]

Bağdatlı Ruhî

Sanma şâhim / herkesi sen / sâdıkâne / yâr olur
Herkesi sen / dost mu sandın / belki ol / ağyâr olur
Sâdıkâne / belki ol / bu âlemde / dildâr olur
Yâr olur / ağyâr olur / dildâr olur / serdâr olur

Yavuz Sultan Selim

*Halk içinde muteber bir nesne yok devlet gibi
Olmaya devlet cihânda bir nefes sıhhat gibi.*

[Halk (insanlar), en büyük saadetin devletin en yüksek makamında oturmak olduğunu zannediyor. Oysa dünyadaki en büyük saadet, sağlıklı bir şekilde nefes alabilmektir.]

Muhibbî

*Baş eğmeziz edâniye dünyâ-yı dûn için
Allah'adır tevekkülümüz itimadımız.*

[Fani (geçici) dünya için bayağı kimselere boyun eğmeyiz; biz, (sadece) Allah'ın emirlerine razı olur, (O'na) güveniriz.]

Bakî

*Avâzeyi bu âleme Dâvûd gibi sal
Bâkî kalan bu kubbede bir hoş sadâ imiş.*

[Sesin, şu yeryüzünde Hz. Dâvûd'un (a.s.) sesi gibi yankılansın. Bâkî (ebedî) kalan bu kubbede (yeryüzünde) güzel bir söz (güzel işler) imiş.]

Bakî

*Ne irfandır veren ahlâka yükseklik, ne vicdândır;
Fazilet hissi insanlarda Allah korkusundandır.*

[Ahlaka yükseklik veren ne irfandır, ne vicdandır. İnsanlardaki fazilet duygusu (güzel işler yapma arzusu) Allah korkusundandır.]

Mehmet Akif Ersoy

*Sahipsiz olan memleketin batması haktır
Sen sahip olursan bu vatan batmayacaktır.*

Mehmet Akif Ersoy

*İnmemiştir hele Kur'an bunu hakkiyle bilin,
Ne mezarlıkta okunmak, ne de fal bakmak için.*

Mehmet Akif Ersoy

*Ne harâbi ne harâbâtiyim,
Kökü mâzide olan âtiyim.*

*[Ben meyhaneye giden âlemci derbeder değilim,
kökü geçmişte olan geleceğim. Ben geçmişte vardım,
şimdi varım, gelecekte de var olacağım.]*

Yahya Kemal Beyatlı

*Gövdeler, varsa gönüllerden alır cevherini
Yürek olmazsa bilekler çekemez hançerini
Kahramansız yaşamak kahrına mahkûmdurlar
Kaybeden zümreler Allah'ını, Peygamber'ini.*

Faruk Nafiz Çamlıbel

*Dur yolcu! Bilmeden gelip bastığın
Bu toprak bir devrin battığı yerdir.
Eğil de kulak ver bu sessiz yığın
Bir vatan kalbinin attığı yerdir.*

Necmettin Halil Onan

*Allah'a dayan, gayene tevfikini versin,
Kur'an'a sarlmazsan eęer ye'se dūşersin...*

Ali Ulvi Kurucu

*Nân için medheyleme nâdânı, nâdânlık budur
Hayber-i nefsin helâk et şâh-ı merdanlık budur!*

*[Menfaat için cahili övme ki asıl cehalet budur. Hayber
kalesi gibi büyüttüğün Nefsini yen ki asıl yiğitlik budur.]*

Seyyid Seyfullah

*Sanma ey hace ki senden zer ü sim isterler
Yevme la yenfauda kalb i selim isterler*

*(Ey zengin kişi sanma ki senden altın gümüş isterler,
hiçbir malın mülkün makamın fayda etmediği hesap
gününde saf, temiz bir kalp isterler.)*

Bağdatlı Ruhi

Geceye yenilmeyen her insana ödöl olarak
Bir sabah, bir gündüz ve bir güneş vardır.

Sezai Karakoç

Erişir menzil-i maksûduna âheste giden
Tîz-reftâr olanın pâyna dâmen dolaşır.

[Ağır ağır (emin adımlarla) yürüyen kimse hedefine
ulaşır. Hızlı hızlı yürüyen (acele iş gören) kimsenin
(ise) etekleri ayağına dolaşır (bir engelle karşılaşır).]

Hatemî

Ey terakkî isteyen, dünyâda, sen zannetme kim
El, etek öpmekle insân nâil-i âmâl olur.

[Ey yükselme sevdasında olan kişi! İnsanın, el-etek
öpererek emellerine ulaşacağını zannetme.]

Tahirü'l Mevlevî

*Dünyanın kalbini dinle geliyor adım adım
Dallar meyveya dursun toprak tohuma dursun
İnsan barışa dursun selama dursun zaman
Sabır savaş zafer. Adım: MÜSLÜMAN*

Erdem Bayazıt

*Hak řerleri hayreyler
Zannetme ki gayreyler
Ârif anı seyr eyler
Mevlâ görelim n'eyler
N'eylerse güzel eyler.*

*[Boş verdiğini sanma; Allah, şer bilinenleri hayırlı kılar.
Arif (Allah dostu kimse) bunu bilir ve olanlara rıza gösterir.
Yüce Allah, ne yaparsa en güzelini yapar.]*

Erzurumlu İbrahim Hakkı

ŞİİR ÜZERİNE BİRKAÇ SÖZ...

İlk insandan günümüze insanlar hep kelimelerle konuştular.

Duygu ve düşünceler, bazen zarif ve narin, bazen de kaba bir şekilde ifade edildi. Fikir ve duyguların rafine edilmiş hali olan şiir dili bu yönüyle ilk insan kadar eski olup içeriği doğru veya yanlış olsun güçlü metinler, şiirler, tarih boyunca dilden dile, nesilden nesile aktarıldı.

İslamiyet öncesinde diğer milletlerde olduğu gibi, Peygamber Efendimizin yaşadığı toplumda da şiirin çok önemli bir yeri vardı. Şairlik toplum içerisinde itibar kazanmaya bir vesile idi. Şiir yarışmaları düzenlenir, beğenilen şiirler Kâbe'nin duvarlarına asılırdı. İslamiyet'ten sonra da şiir etkisini sürdürmeye devam etti. Ancak Müslümanlar, yeni dönemde evrensel İslami ölçüler çerçevesinde şiirler yazmaya dikkat etti.

...

Son hak din İslamiyet'in yüce kitabı Kur'an-ı Kerim'de "Şuara: Şairler" adlı bir sure yer almakta, Son Peygamber Hz. Muhammed'in (sav) de şiirle ilgili değerlendirmeleri bulunmaktadır.

Allah Resûlû (sav) gerek eski dönemlerde söylenmiş şiirleri, gerekse yeni şiirleri dinler, tebessüm eder; güzel şiir söyleyen, düşmanı hicveden, onların moralini bozan şairleri de teşvik ederdi. Arkadaşlarından hikmet içerikli güzel şiirler söyleyen, tevhid ve mücadeleyi anlatanlara özel iltifatta bulunur, şairlerin; şiir yazarken ifadelerini dikkatli seçmesini, insanları incitecek, kötülüğe yöneltecek sözlerden kaçınmalarını isterdi. Bu sebeple şiirleri toptan kabul veya reddetmez, içeriğine göre ayırmak gerektiğini belirtirdi. "Şüphesiz (bazı) şiir (ler)de hikmet vardır." , "Şiir söz gibidir. Güzeli güzel, çirkini de çirkindir.", "Mü'min kılıcıyla da, diliyle de mücadele eder. Ruhumu kudret elinde tutan Allah'a yemin ederim ki, dille attığınız (bir şiir, söz) de ok gibi yaralar açar." Hadisleri bu anlamda şiir severlere güzel bir ölçü koymuştur.

...

Tarih boyunca kültür ve edebiyat dünyamızda bu ölçüler çerçevesinde binlerce şairimiz, Allah'ın insanoğluna bahsettiği en büyük nimetlerden olan dili; din, ahlak, vatan, sevgi, tabiat, birlik vb. pek çok konuda kullanarak sayısız şaheserler ortaya koymuştur. Konuları en zarif ve naif bir şekilde dile getirmiş, gergef gergef işledikleri duyguları toplumla paylaşmışlardır. Fuzulî'den Şeyh Galip'e, Nabi'den Sezai Karakoç'a, Baki'den Necip Fazıl'a akıp gelen kültür dünyamızın yıldızları yolumuzu aydınlatmaya devam ediyor.

Edebiyatımızda şiir, edebi türler içerisinde en çok rağbet gören ve önemsenen tür olmuştur. Şairlerimiz münacatlar, naatlar, mevlidler, nefesler, mesneviler yazarak dini duygu ve düşüncelerini güçlü bir şekilde ifade etmişlerdir. Vatan ve anne sevgisi gibi yüce duygular mısralarda ayrı bir heyecanla dile getirilmiştir. Şiirini hikmetle bezeyen ve hak yolunda kullanan nice şairler acı dolu insanımıza zor günlerde umut aşılamış, onların inançlarını pekiştirmiştir. Milletimizin şanlı zaferleri, şairlerimizin şiirlerinde destanlaşmıştır.

Onlar bizim gönül dünyamızın sultanlarıdır.

Sözü yaratan, onu tesirli kılan Rabbimize sonsuz şükürler, bizi bu güzelliklerle buluşturan şairlerimize de selam olsun.

Mehmet Nezir GÜL

KAYNAKÇA

- Ay, Arif, Türk Edebiyatından Çocuklara Şiirler Antolojisi, Akçağ Yayınları, Ankara, 2001.
- Ay Vakti dergisi, Yıl:17, Sayı: 164, İstanbul, 2016.
- Bakiler, Yavuz Bülent, Duvak, Polat Ofset, İstanbul, 1991.
- Behramoğlu, Ataol, Son Yüzyıl Büyük Türk Şiiri Antolojisi, Sosyal Yayıncılık, İstanbul, 2001.
- Bezirci, Asım, Dünden Bugüne Türk Şiiri, May Yayınları, İstanbul, 1968.
- Darbeye Direnen Şiirler, 15 Temmuz Şiirleri Antolojisi, Haz. Cevat Akkanat, Sultanbeyli Belediyesi Kültür Yayınları, İstanbul, Ekim 2016.
- Eren, M. Selim, Tanzimat Sonrası Türk Şiiri, Türk Dünyası Kültür Başkenti Yayını, Eskişehir, 2013.
- Fetret Çağında Hikmet Burcundan Şiirler, haz.: Sadık Yalsızuçanlar, DİB Yayınları, Ankara, 2013.
- Genç, Nurullah, Yağmur, Timaş Yayınları, İstanbul, 1997.
- Güneş, Burhan, Halk Şiiri Antolojisi, İlke Kitabevi Yayınları, Ankara, 2003.
- Güzel Yazılar Şiirler, TDK Yayınları, Ankara, 2015.
- İnan, Mehmet Akif, Tenha Sözler, Eğitim Bir Sen Yayınları, Ankara, 2012.
- Karakoç, Sezai, Gün Doğmadan, Diriliş Yayınları, İstanbul, 2004.
- Kasır, Hasan Ali, Şiir Defteri, Denge Yayınları, İstanbul, 1988.
- Kısakürek, Necip Fazıl, Çile, Büyük Doğu Yayınları, İstanbul, 1998.
- Onan, Necmettin Halil, İzahlı Divan şiiri Antolojisi, MEB Yayınları, İstanbul, 1991.
- Sakaoğlu, Saim, Ali Berat Alptekin, Halk Şiirinden Seçmeler, Akçağ Yayınları, Ankara, 2007.
- Uslu, Mustafa, Unutulmaz Mısralar, Yağmur Yayınevi, İstanbul, 2011.
- Ünitelere Göre Çocuk Şiirleri Antolojisi, haz.: Cuma Karataş, Assos Yayınları, İstanbul, 2006.
- Yazgan, Bestami, Yiğit Töresi, Güneysu Yayınları, Osmaniye, 1996.
- Yüzyılın Türk Şairleri Antolojisi, haz.: M. Atilla Maraş, Talip Işık, Rukiye Aydın, Yüzyılın Türk Şairleri Projesi Yayını, Ankara, 2015.
- Zarifoglu, Cahit, Şiirler, Beyan Yayınları, İstanbul, 2004.
- www.antoloji.com